

Rapport

Hvam Naturkartlegging 2025

OPPDRAKSGIVER

Lillestrøm kommune

EMNE

Naturmangfold

DATO / REVISJON: 15.12.2025 / 01

DOKUMENTKODE: 10267689-01-RIM-RAP-001

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

Rapport

OPPDRAAG	10267689-01 Artskartlegging Hvam 2025	DOKUMENTKODE	10267689-01-RIM-RAP-001
EMNE	Naturmangfold	TILGJENGELIGHET	Foreløpig
OPPDRAAGSGIVER	Lillestrøm kommune	OPPDRAAGSLEDER	Rune Moe
KONTAKTPERSON	Birgit Holager	UTARBEIDET AV	Daniel Skoog og Rune Moe
		ANSVARLIG ENHET	10105050 Naturmangfold
FORSIDEBILDE	Bunnen av ravinen i Hvam Foto: Multiconsult		

SAMMENDRAG

Multiconsult har på oppdrag fra Lillestrøm kommune gjennomført en kartlegging av naturmangfold ved Hvam i Lillestrøm kommune, Akershus fylke. Tilgjengelig informasjon er sammenstilt, og det er gjort feltundersøkelser for å kunne redegjøre for områdets naturkvaliteter med fokus på naturtyper og fastsittende arter, samt artsgruppene insekter, fugl og pattedyr. Det er tatt i bruk foto- og lytteutstyr for å fange opp mest mulig av artsvariasjonen.

Kartleggingsområdet ligger i en ravinedal som går fra øst til vest, som tidligere har vært en del av et større ravinesystem. Ravinen er i dag delt opp av E6 i vest og til en viss del av Nordbyveien gjennom kartleggingsområdet. Hele tiden ligger kulturlandskapet tett på, og det kort avstand til vassdragsnatur ved Nitelva. Kartleggingsområdet er relativt komprimert, og har et stort spenn i habitater: Alt fra yngre løvskog til områder med sumpskog, samt innslag av planta gran og et gjengrodd jorde.

Leirravine er en rødlistet landform (VU), og det er registrert to naturtyper med sentral økosystemfunksjon i området ved kartlegging etter Miljødirektoratets instruks tidligere (2021). Vi har ikke funnet andre naturtyper i henhold til instruks (M-2209) utover dette ved vår kartlegging. Området er fuktig og kildepåvirket med økende grad av fuktighet mot bunnen av ravinedalen, hvilket bidrar til at kartleggingsområdet har en rekke ulike funksjoner for mange forskjellige arter. Det ble påvist størst artsvariasjon vest for Nordbyveien.

Det er avgrenset sju delområder, herunder seks for naturtyper og fastsittende arter og ett for fugl. Det er ikke avgrenset funksjonsområde for artsgruppen pattedyr, men kartleggingsområdet utgjør minst ett rådyrrevir. Området har lite verdi for pollinerende insekter, da mange av de åpnere, litt tørrere områdene er dominert av fremmede arter, og mangfoldet av blomsterplanter er dårlig. For andre insektgrupper, særlig tovinger, biller og øyenstikkere har området relativt gode habitater.

Det er påvist 139 arter i felt gjennom våre undersøkelser, hvorav 84 er nye arter for området. Det vurderes at kartleggingsområdets kunnskapsgrunnlag innen naturmangfold er vesentlig økt gjennom foreliggende rapport. Rapporten gjør rede for kartleggingsområdets naturkvaliteter. Like viktig er hvordan området forvaltes i framtiden. Avslutningsvis har Multiconsult identifisert påvirkningsfaktorer og spesielt sårbare arealer, samt kommet med forslag for å forbedre forholdene for naturmangfold.

01	15.12.2025	Naturkartleggingsrapport Hvam Lillestrøm kommune – leveranse	Daniel Skoog, Rune Moe	Lars Jørgen Rostad	Rune Moe
00	04.12.2025	Naturkartleggingsrapport Hvam Lillestrøm kommune – utkast	Daniel Skoog, Rune Moe	Lars Jørgen Rostad	Rune Moe
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning.....	5
2	Metode	6
2.1	Kartlegging i felt.....	6
2.2	Eksisterende informasjon	7
3	Kunnskapsgrunnlag	9
3.1	Områdebeskrivelse	9
3.1.1	Historikk.....	9
3.1.2	Naturgrunnlaget	10
3.2	Registreringskart	12
4	Resultat.....	14
4.1	(Lillestrøm kommune, 2020)Naturtyper og fastsittende arter (karplanter, sopp, mose og lav)	14
4.1.1	Delområde 1.....	15
4.1.2	Delområde 2.....	17
4.1.3	Delområde 3.....	19
4.1.4	Delområde 4.....	21
4.1.5	Delområde 5.....	23
4.1.6	Delområde 6.....	25
4.2	Insekter.....	26
4.2.1	Pollinerende insekter.....	26
4.2.2	Andre insektgrupper	27
4.3	Fugl.....	28
4.3.1	Delområder fugl.....	31
4.4	Pattedyr	31
4.5	Amfibier og reptiler	33
5	Oppsummering og diskusjon	33
6	Forvaltning av området	36
6.1	Påvirkning	36
6.2	Sårbarhet.....	36
6.3	Restaureringspotensial	36
7	Kunnskapsstatus / oppfølgende undersøkelser	37
8	Usikkerhet	37
9	Referanser	38
10	Vedlegg	38
10.1	Vedlegg 1 artsliste	38

1 Innledning

Multiconsult er engasjert av Lillestrøm kommune for å kartlegge arter og naturområder i en ravinedal i Hvam. Hensikten er et bedre kunnskapsgrunnlag for beslutninger om arealdisponeringen i området. Fokus har vært på fugl, pattedyr, pollinerende insekter, fastsittende arter (karplanter, sopp, mose, lav) og naturtyper. Ravinedalens funksjon som forflyttingskorridor har også blitt undersøkt. Området er kartlagt i felt ved flere anledninger under sommeren 2025, i tillegg er lyttebokser og viltkamera brukt. Lillestrøm kommune varslet naboer om pågående undersøkelser blant annet ved hjelp av plakater som ble hengt ut ved innfartstårene til terrenget, se Figur 1-1.

Rapport og feltarbeid er utført av Naturforvalter Daniel Skoog, og økolog/ornitolog Rune Moe ved Multiconsult. Alle foto og figurer er produsert av Multiconsult, med mindre annet er oppgitt.

Figur 1-1: Informasjonsplakater ble hengt opp av Lillestrøm kommune for å varsle naboer om undersøkelsene.

2 Metode

Tilgjengelig informasjon om tema naturmangfold er sammenstilt for å kunne redegjøre for områdets naturkvaliteter. Det er videre gjennomført feltarbeid med fokus på naturtyper og fastsittende arter, samt artsgruppene insekter, fugl og pattedyr. Resultatene er sammenstilt i en rapport. Det er tatt i bruk foto- og lytteutstyr for å fange opp mest mulig av artsvariasjonen.

2.1 Kartlegging i felt

Kartleggingsområdet er kartlagt i felt ved flere anledninger sommeren 2025.

Fastsittende arter og vegetasjon generelt

Fastsittende arter og naturtyper ble kartlagt den 17. juni 2025. Hele området er undersøkt, og relevante arter og naturtyper har blitt registrert. Dette er utenfor sesongen for sopp og sopp anses derfor ikke være kartlagt. For registreringer i felt har vi brukt iPad med verktøyet Arcgis Fieldmaps.

Insekter

Vår kartlegging har i all hovedsak fokusert på pollinerende insekter, men andre insektgrupper har blitt kartlagt med hjelp av tidligere registreringer og vurdering av potensielle habitater. Insekter har blitt innsamlet med håv den 17. juni og 1. august 2025, i hovedsak på det tidligere jordet i nordvest (delområde 2), men også nede i ravinen (delområde 3). Innsamlingen har fokusert på gruppene bier og sommerfugler. Innsamlede insekter har blitt preparert og artsbestemt av Daniel Skoog.

Fugl

Artsgruppen fugl ble kartlagt den 17. juni og 18. august 2025, samt en kort visitt ved oppsett av viltkamera den 19. juni. Hele området er undersøkt, og flere relevante arter ble registrert. Dette er innenfor hekkesesongen til de fleste artene i undersøkelses- området. For registreringer i felt ble det brukt håndkikkert 10 x 42. Det ble også gjort (manuelle) lydobservasjoner.

Det ble i tillegg satt ut en lytteboks sentralt i vestre del av kartleggingsområdet for å fange opp så mye av fuglefaunaen som mulig. Det ble brukt 1 stk. *Wildlife Acoustics mini2 (AA-versjon)*. Lytteboksen ble satt 17. juni, programmert til å ta opp 5 minutter hver time gjennom hele døgnet, for å fange opp mest mulig artsvariasjon. Lytteboksen ble satt ut en periode med forventning om en del lydytrende arter i hekketid. Lytteboksen ble samlet inn igjen 18. august. Data ble analysert med Kaleidoscope Lite v 5.7.0 (Wildlife Acoustics) i kombinasjon med BirdNET Analyzer, og deler av datamaterialet er analysert ved hjelp av KI. Aktuelle artsobservasjoner som ble tatt videre inn i datamaterialet ble bekreftet manuelt¹.

Pattedyr

Noen pattedyr ble kartlagt i felt, enten gjennom observasjon eller sportegn. Det ble satt ut et viltkamera i nordre del av kartleggingsområdet for å fange opp variasjon i pattedyrfaunaen. Det ble brukt 1 stk. Zeiss SecaCam5. Kamera ble satt opp 19. juni, programmert til å ta en serie med bilder utløst av bevegelses-sensor. Kamera var aktivt gjennom hele døgnet, for å fange opp mest mulig artsvariasjon. Viltkameraet ble satt ut i et område det ble observert tråkk, og med forventning om en aktiv forflytningskorridor for vilt. Lytteboksen ble samlet inn igjen 18. august. Data ble analysert manuelt, og aktuell art ble angitt. Opptak av menneskelig aktivitet ble slettet så snart som mulig henhold til databehandleravtale med oppdragsgiver.

¹ KI (kunstig intelligens) er et tidsbesparende verktøy i analysen av f.eks. lydfiler av fuglesang. Analysen må imidlertid alltid verifiseres, da dagens KI-analyse har begrenset treffsikkerhet. Alle artsfunn som er tatt videre er bekreftet manuelt av ornitolog. Usikre observasjoner er forkastet.

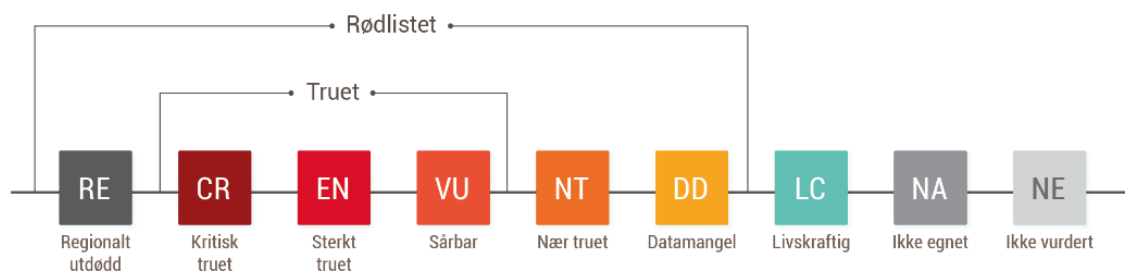
Figur 2-1: Viltkamera er utstyrt med infrarød sensor, og tar bilder hele døgnet dersom bevegelsses-sensor utløses. Rådyrgeit sentralt i bildet.

2.2 Eksisterende informasjon

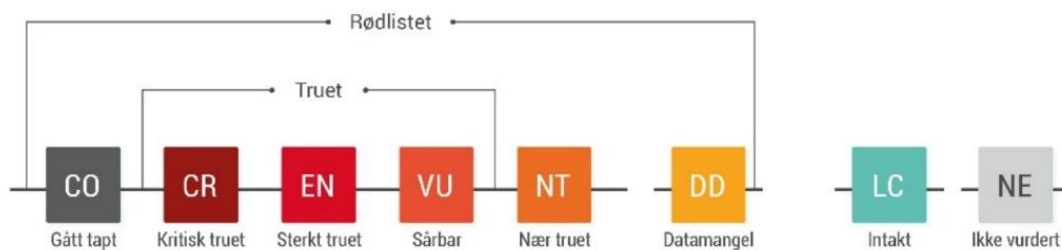
Eksisterende informasjon om naturmangfoldet i influensområdet er hentet fra offentlige databaser, deriblant Artskart (Artsdatabanken, 2025), Naturbase (Miljødirektoratet, 2024), Geologiske kart (NGU, 2025) og Økologisk grunnkart (Artsdatabanken, 2025). Forekomst av landformer er undersøkt ved datasettet *landformer_nin* (Miljødirektoratet, 2025). Flyfoto brukt for informasjon om historikken i området (Norgebilder, 2025). Øvrige kilder til informasjon er oppgitt som referanser i teksten.

Området er kartlagt etter Miljødirektoratets instruks (Miljødirektoratet, 2021) i 2021. I 2013 ble en del av området i sør, kartlagt etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning, 2007) som ravnedal med C-verdi (lokalt viktig). Det var svært få artsobservasjoner innen mobile arter i området fra før.

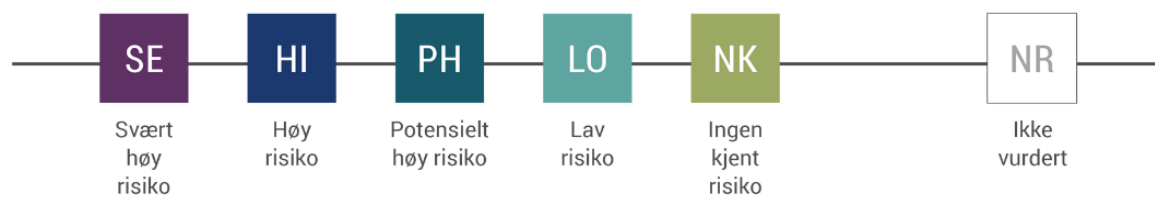
Rødlistestatus følger Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken, 2021) og Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken, 2018), se Figur 2-2 og Figur 2-3. Risikokategorier for fremmede arter følger fremmedartslista (Artsdatabanken, 2023), se Figur 2-4. Naturtyper med sentral økosystemfunksjon er leveområde for truede eller nær truede arter eller er viktige for mange arter (Framstad, 2020).

Figur 2-2. Rødlistekategoriene for arter (Artsdatabanken, 2021)

Figur 2-3. Rødlistekategoriene for naturtyper (Artsdatabanken, 2018).

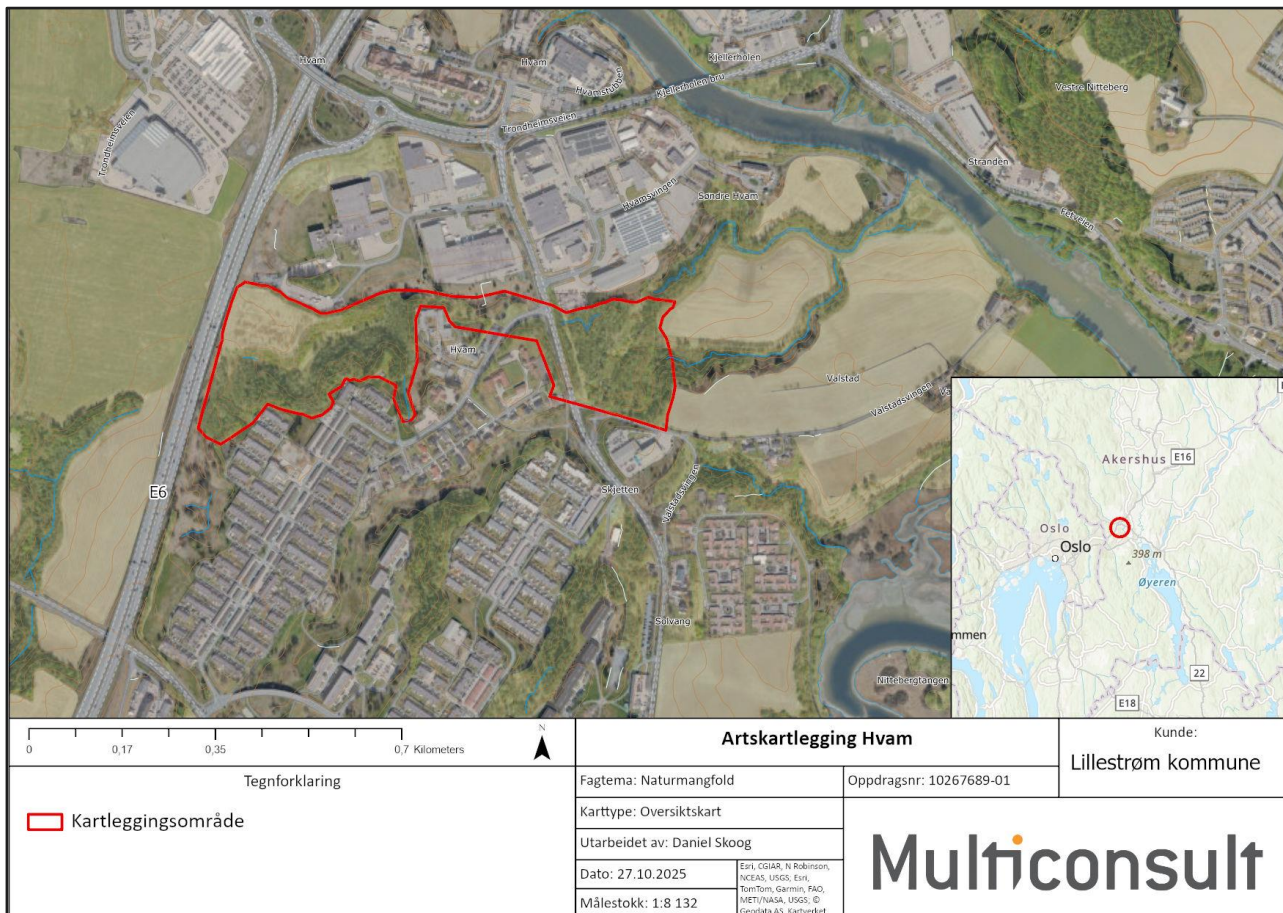
Figur 2-4. Risikokategorier for fremmede arter (Artsdatabanken, 2023).

3 Kunnskapsgrunnlag

3.1 Områdebeskrivelse

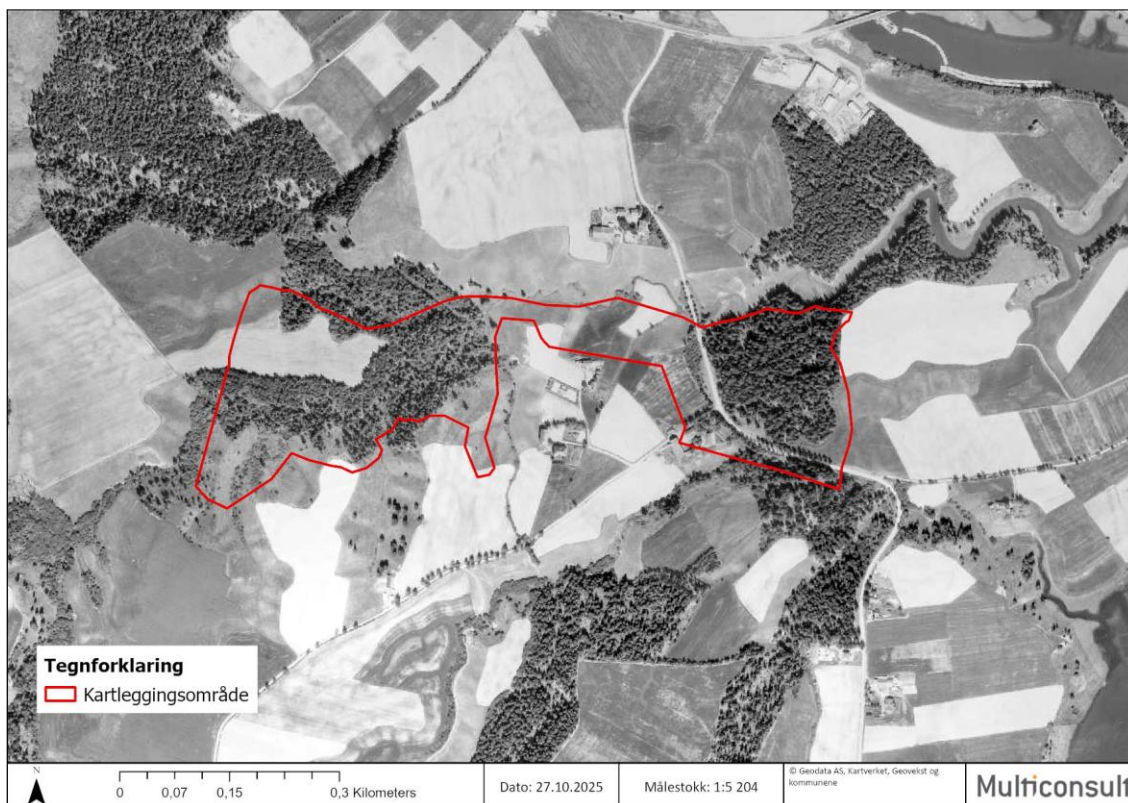
Kartleggingsområdet ligger i Hvam i Lillestrøm kommune, og utgjøres av en ravinedal som strekker seg mellom E6 i vest og Valstad i øst. Ravinen ligger inneklemt mellom blokkbebyggelse i sør og næringsområde i nord. Nordbyveien går gjennom området, og vest for denne er ravinen særlig smal grunnet nedbygging av ravinens søndre side. I øst fortsetter ravinedalen ut av kartleggingsområdet i to armer ned mot Nitelva. Kartleggingsområdet inngår i *Plan for vern av raviner i delområde Skedsmo* (Lillestrøm kommune, 2020), der ravineforekomster i hele kommunen er samlet.

Figur 3-1. Kartleggingsområdet i Hvam.

3.1.1 Historikk

Frem til 1970-talet gikk ravinen gjennom et jordbrukslandskap med relativt lite bebyggelse, Figur 3-2. Ravinens vestre og østre del fremstod intakte og skogkledde, mens den midtre delen utelukkende bestod av bekken med dyrka mark på begge sider. På 1970-talet begynte en større nedbygging av området. Først oppførtes E6 og boligblokkene på sørsiden av ravinene, og kort deretter næringstomten i nord. I begynnelsen av 1990-talet var området i all hovedsak utbygget som i dag.

Figur 3-2. Hvam med omkringliggende områder 1950. Foto: Historisk flyfoto fra Norge i bilder.

3.1.2 Naturgrunnlaget

Kartleggingsområdet ligger i boreonemoral sone i overgangsseksjon mellom oseanisk og kontinental seksjon (Artsdatabanken, 2025), hvilket betyr relativt varme somrer og kalde vintrer. Boreonemoral sone domineres av edelløvskog med varmekrevende arter i de varmeste områdene, og barskoger i resten av skoglandskapet. Berggrunnen i kartleggingsområdet består av glimmergneis og er kalkfattig, mens løsmassene utgjøres av hav- og fjordavsetninger med stedvis stor mektighet (NGU, 2025). Løsmassene er stedvis kalkrike og gir opphav til en del kalkrevende vegetasjon. Området består av en ravinearm (ravinedal) som går fra øst til vest og som tidligere var en del av et større ravinesystem. I dag er store deler av dette systemet gjenfylt eller avskuret fra kartleggingsområdet. Området er fuktig særlig i midtpartiet, der det er en del våtmark. Langs sidene av ravinen er skogen fuktig og sig-påvirket med et lågurt/høgstaudepreg. Skogen i området er relativt ung og består av både blandingskog, boreal løvskog og plantet granskog. Generelt er skogen tett, med velutviklet felt og busksjikt, eller med svært ung krattlignende skog. Det er få partier med ren edelløvskog i området. I nordvest, straks ovenfor selve ravinen ligger et tidligere jorde, som i dag er åpent, med spredte trær og busker, og feltsjikt dominert av kanadagullris. Vest for Nordbyveien er området parkpreget med spredte trær og en grunn dam. Hele området bærer tydelige spor av menneskelig aktivitet, og det er en del installasjoner som hagetepper, små skur, stier og mindre bruer i området. Det er også en del søppel, inkludert hageavfall, som er dumpet i ravinen, Figur 3-3.

Figur 3-3. Våtmark med dumpet søppel i midten av området.

Figur 3-4. Kart med skyggerelieff som viser terrengformene i området.

3.2 Registreringskart

Registreringskart over kartleggingsområdets vestre og østre del Figur 3-5 og Figur 3-6. Kartene viser alt av naturmangfold registrert til og med november 2025,

Figur 3-5. Kart over registrert naturmangfold i kartleggingsområdets vestre del.

Figur 3-6. Kart over registrert naturmangfold i kartleggingsområdets østre del.

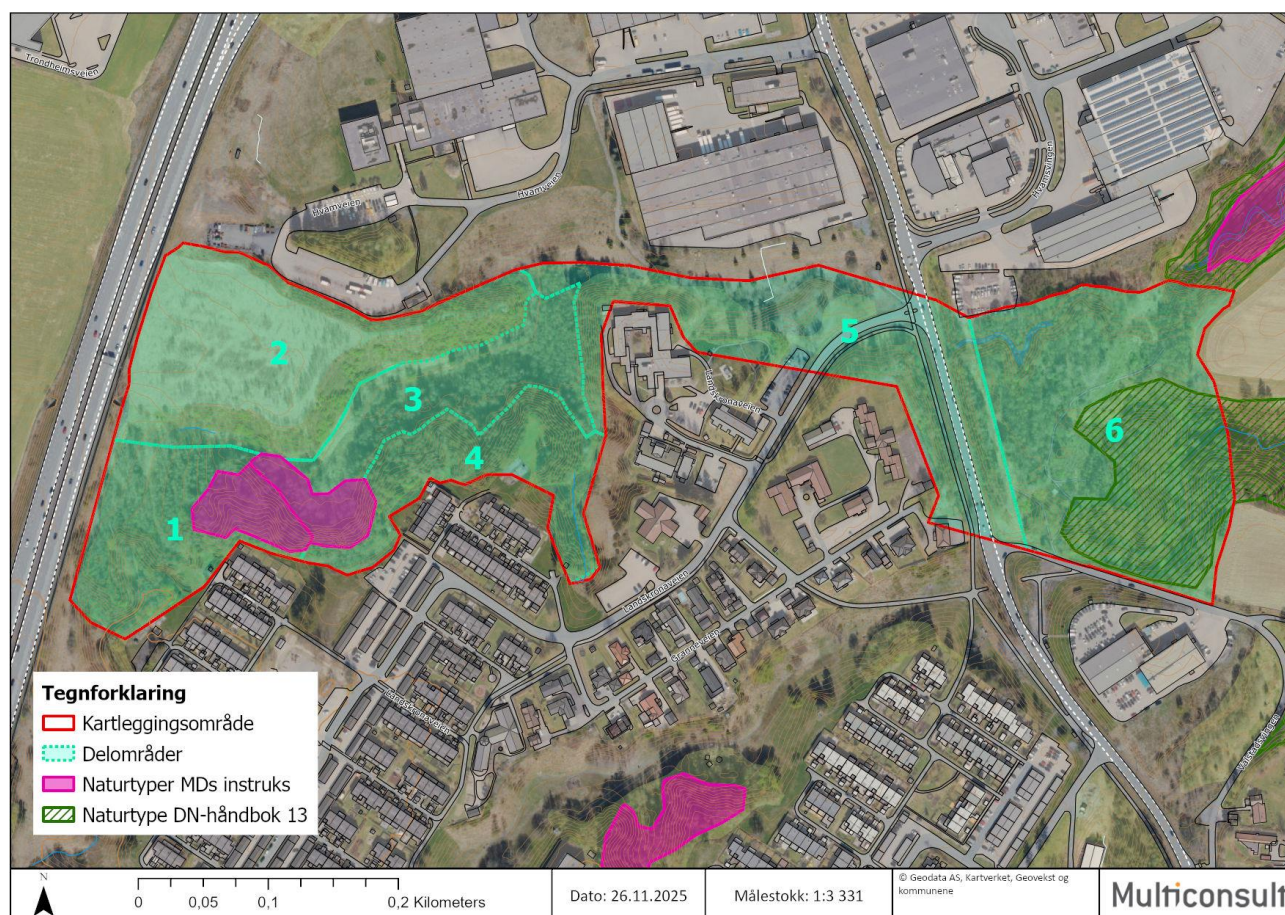
4 Resultat

4.1 (Lillestrøm kommune, 2020) Naturtyper og fastsittende arter (karplanter, sopp, mose og lav)

Landformen leirravine utgjør en stor del av kartleggingsområdet. En leirravine er en liten bekkedal, som er gravd ut i marin leire av rennende vann. Landformen er rødlistet som sårbar (VU) (Artsdatabanken, 2018) på grunn av et stort arealtap grunnet nedbygging og utfylling de siste 50 årene. Det er tidligere registrert to naturtyper etter MDs instruks, og en etter DN-håndbok 13 i området, og vi har ikke funnet andre forvaltningsrelevante naturtyper ved vår kartlegging.

Det er registrert et stort antall fastsittende arter i området, hvorav 164 er karplanter og resterende 9 er moser. Bare én rødlistet art: ask (EN), er registrert i området. Det er store forekomster av fremmede karplanter i området, særlig i åpne menneskepåvirkede arealer.

Området er delt opp i delområder, Figur 4-1. og beskrevet detaljert med artsfunn i kapitlene under.

Figur 4-1. Kartleggingsområdet med delområder. Tidligere kartlagte områder vises i rosa og stiplet grønt.

4.1.1 Delområde 1

Delområdet ligger sørøst i kartleggingsområdet, og grenser til E6 og blokkbebyggelsen i sør.

Figur 4-2. Delområde 1.

Delområdet er i all hovedsak skogkledd. I sør består tre-sjiktet av boreale løvtrær som bjørk, rogn, osp, gråor, selje og hegg, i tillegg til noe spisslønn. Busksjiktet er velutviklet og tett. Den østre delen er tidligere kartlagt som naturtype gammel lågurtgranskog (NINFP2110040982) etter MDs instruks. Gammel lågurtgranskog har sentral økosystemfunksjon, hvilket betyr at den er viktig for mange arter (Framstad, 2020). Skogen her er blant den eldste i hele kartleggingsområdet. I den nordvestre delen er skogen åpnere med tre-sjikt dominert av bjørk. Generelt er skogen i området velutviklet, relativt fuktig og kalkrik med noe sigevannspåvirkning. Dette indikeres av et frodig feltsjikt med arter som vendelrot, enghumleblom, mjødurt, skogstorkenebb, firblad, trollbær, skogstjerneblom og tysbast.

Figur 4-3. Tilrettelagt sti innad i delområde 1, søndre del.

Figur 4-4. Delområde 1, nordre del.

4.1.2 Delområde 2

Området ligger i nordvest, langs med E6, og består av området over selve ravinen, og ravineskråningen på nordsiden av ravinen, Figur 4-5.

Figur 4-5. Kart over delområde 2.

Området ovenfor ravinen var dyrket mark frem til rundt 2017, men har siden det ligget brakk. Området har i dag et feltsjikt dominert av kanadagullris (SE), med innslag av reinfann, åkertistel, rynkerose (SE) og bringebær. Det er en del spredte trær av bjørk og rogneple (HI) i området. Ravineskråningen har opprinnelig vært skogkledd, men ble hogd i 2015 (historiske flyfoto) og består i dag av ung krattskog med selje, bjørk og rogn.

Figur 4-6. Delområde 2 i starten av august med E6 i bakgrunnen. Kanadagullris (SE) dominerer feltsjiktet.

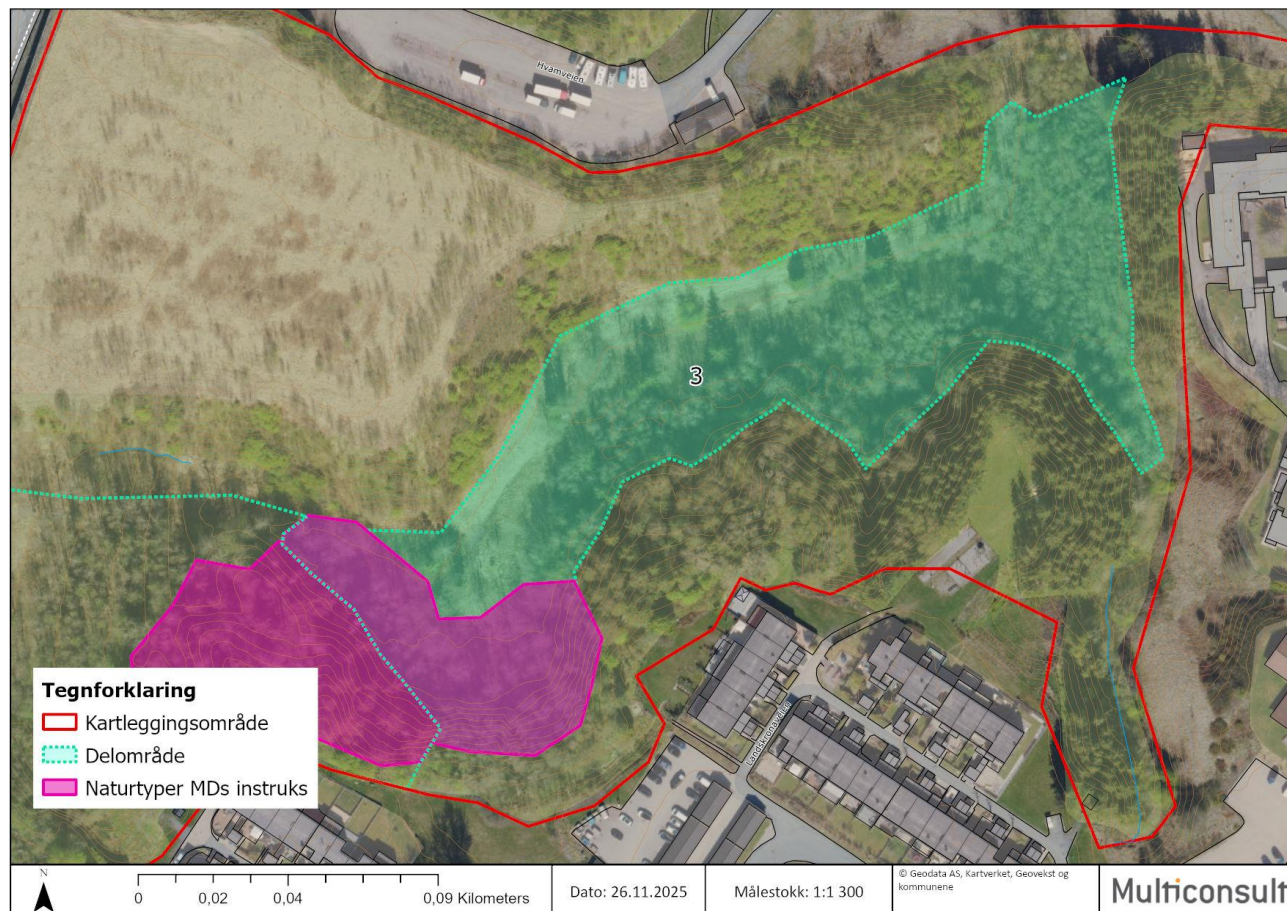

Figur 4-7. Undergang under E6. En mulig landskapsøkologisk forbindelse med andre siden av E6.

4.1.3 Delområde 3

Delområdet ligger i midten av kartleggingsområdet, og utgjøres av bunnen i ravinen, Figur 4-8.

Figur 4-8. Delområde 3.

Delområdet er åpent med spredte trær av gråor, svartor, hegg og bjørk. Noen deler er våtmark med arter som skogsivaks, vendelrot, mjødukt og bekkeblom, mens andre deler er sigevannspåvirket fastmark med springfrø, kratthumbleblom, enghumbleblom og åkersnelle. Naturtypen gammel gråorhøgstaudekog (NINFP2110040979) etter MDs instruks er registrert øst i området. Gammel gråorhøgstaudekog har sentral økosystemfunksjon, hvilket betyr at den er viktig for mange arter. Det er flere fremmede arter i området, som kjempespringfrø, fagerfredløs og kornell. I nederkant av den nordre skråningen går det en vei, med hva som fremstår som et nedgravd rør langs med veien. I nederkant av den søndre skråningen går en bekk/fuktdrag på langs av delområdet.

Figur 4-9. Bilde fra delområde 3.

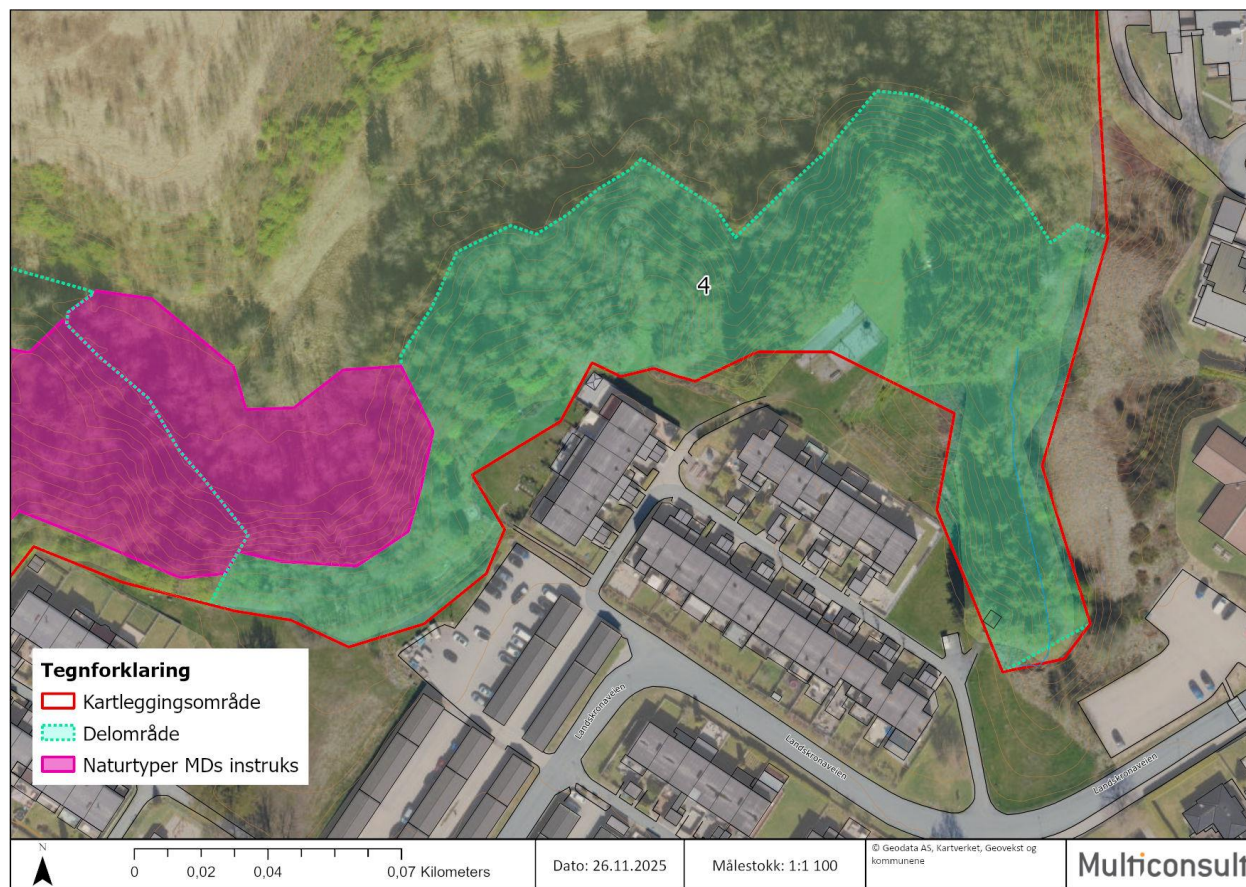

Figur 4-10. Bilde fra delområde 3.

4.1.4 Delområde 4

Delområdet grenser mot blokkbebyggelsen i sør, og består i hovedsak av ravinedalens søndre skråning. Terrenget ligger litt høyere og er noe tørrere enn andre lavereliggende områder.

Figur 4-11. Kart over delområde 4.

Skogen er i hovedsak plantet granskog og varierer mellom nærmest granplantasje til mer naturlige områder. Skogen er relativt ens-sjiktet, og felt- og bunnsjikt er glissent. Den øverste delen av skråningen er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet, som rydding og utvidelse av hagearealer. Det går en bekk gjennom områdets østre del, og vegetasjonen her er delvis tett ung gråor-heggeskog. Typiske arter er: skog-svever, gjøkesyre, storkransmose, kratthumleblom og skogsnelle.

Figur 4-12. Bilde fra delområde 4 med skog-sveve i felt-sjiktet.

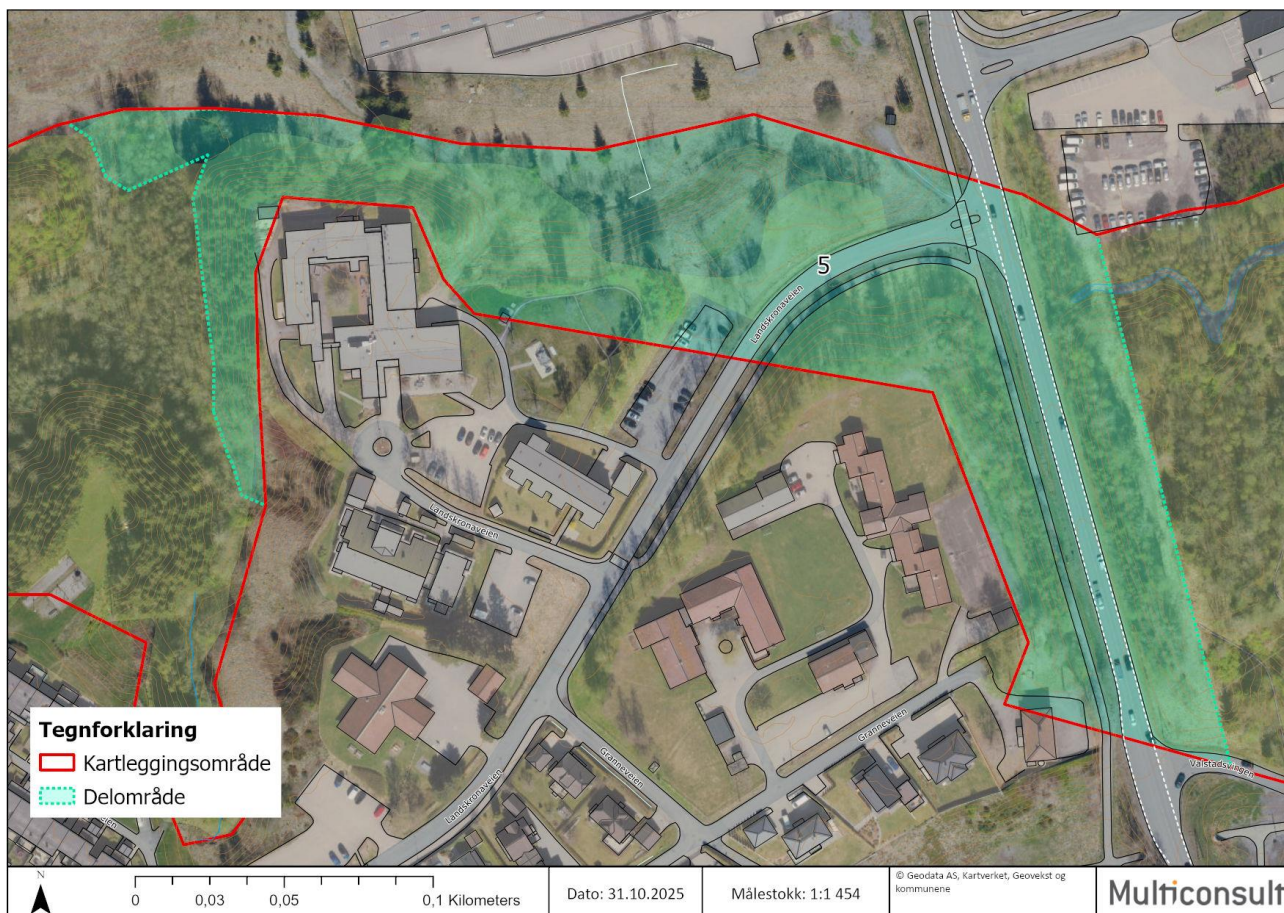

Figur 4-13. Bekk i delområde 4.

4.1.5 Delområde 5

Delområdet ligger i den mest menneskepåvirkede delen av kartleggingsområdet, og strekker seg fra områdene rundt Nordbyveien og nord mot den smaleste delen av ravinedalen.

Figur 4-14. Delområde 5.

Delområdet har noen mindre skogområder. I nord er det furuskog i ravineskråningen mot vest, og i sør langs Nordbyveien er det ung boreal løvskog på begge sider av veien. Området imellom består av et parklignende landskap, med store åpne områder dominert av gras og urter, med spredte trær av selje, bjørk og gran. Det ligger også en grunn dam og en parkeringsplass i dette området. Dammen var nesten uttørket ved befaring 17. juni, men vegetasjonen var klart vannpåvirket, se Figur 4-15. Følgende arter kan nevnes: Selje, bjørk, skogsivaks, skogstorkenebb og skogsnelle.

Figur 4-15. Grunn dam i delområde 5. Vegetasjonen er klart sigepåvirket mot bunnen av bakken.

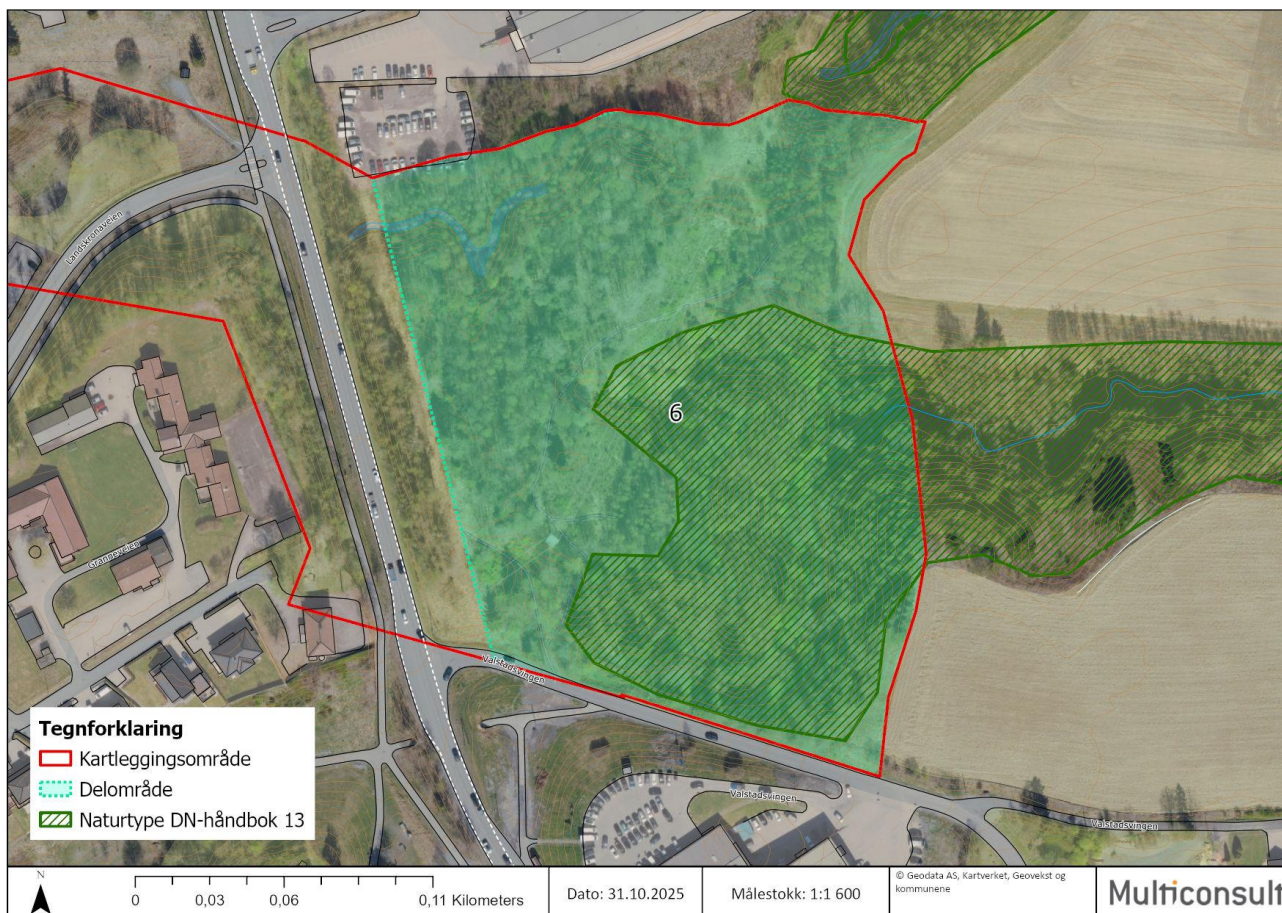

Figur 4-16. Delområde 5.

4.1.6 Delområde 6

Delområdet ligger i den østre delen av kartleggingsområdet. Øst for delområdet fortsetter ravinedalen i to armer ned mot Nitelva.

Figur 4-17. Delområde 6.

Hele området er skogkledd, unntatt rydebeltet under høyspentledningen som går gjennom området. Skogen er boreal løvskog med rogn, bjørk, osp og noe hassel, i tillegg til mindre arealer med granskog. Skogen er relativt ung, rundt hogstklasse 3, men er noe eldre i de vestligste delene. Den sørøstlige delen av delområdet er kartlagt som ravinedal etter DN-håndbok 13, Valstad NI (BN00016151). Lokaliteten er vurdert som lokalt verneverdig (C-verdi) i naturbase, grunnet at det er et av få gjenværende områder som møter erosjonsbasis ved Nitelva. En del nyere inngrep har dog ødelagt mye av dette (Miljødirektoratet, 2024). Skogen i delområdet er delvis svært tett med et glissent bunn- og feltsjikt, dette gjelder særlig i de østre delene, i vest er det mer åpent. Følgende arter kan nevnes: hundekveke, kratthumleblom, åkersnelle, fugletelg, storkransmose og geittelg.

Figur 4-18. Delområde 6. Flere ulike løvtrær er representert: bl. a selje, bjørk, rogn og hassel.

4.2 Insekter

4.2.1 Pollinerende insekter

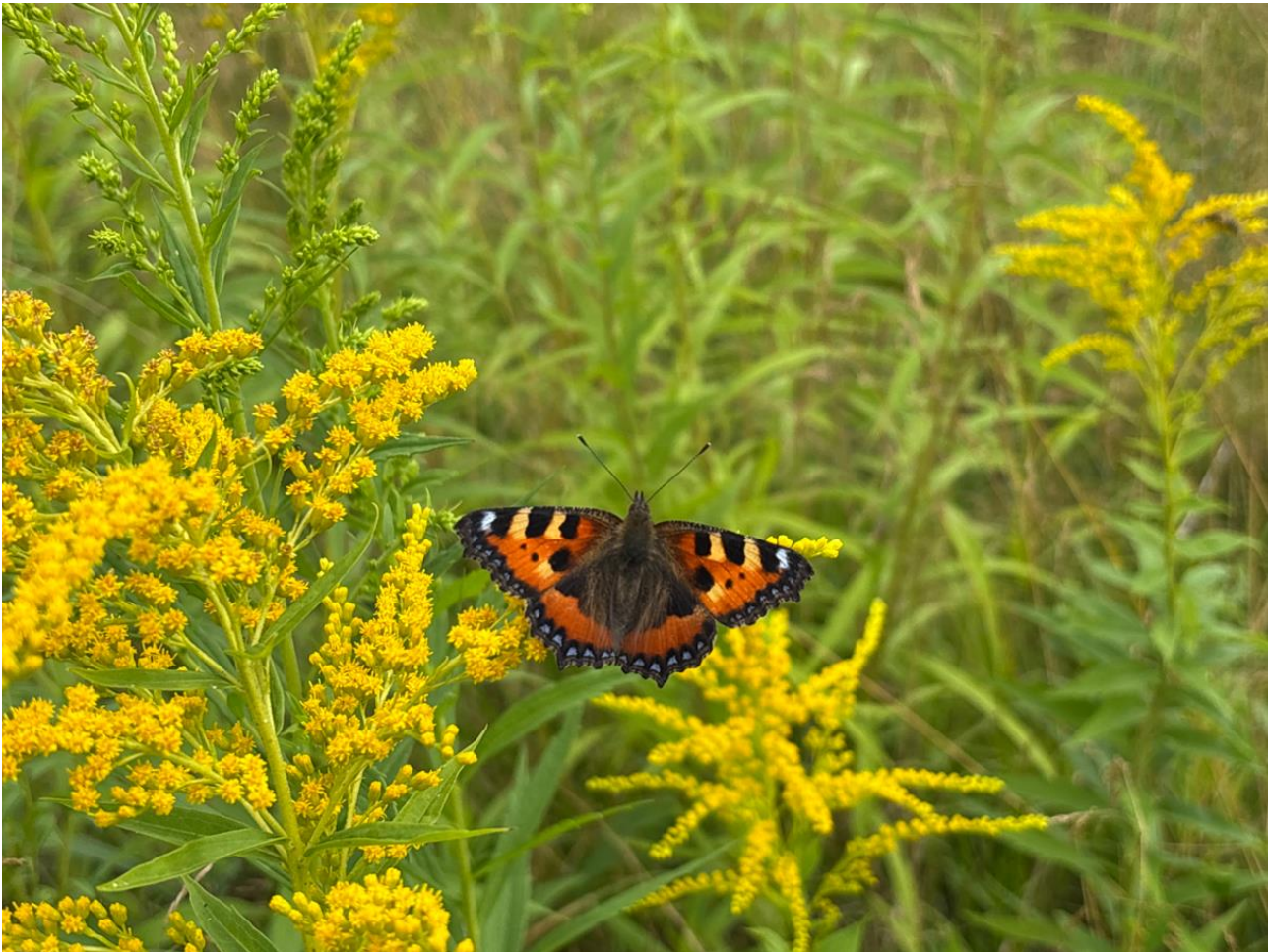
Det tidligere jordet i den nordvestre delen av området (delområde 2) samt de åpnere områdene i ravinen øst for dette området (delområde 3) har noe potensiale som leveområde for pollinerende insekter. Vår kartlegging, som har vært fokusert på disse områdene viser dog at artsmangfoldet er relativt lite og består i all hovedsak av vanlige arter, først og fremst humler, men også sommerfugler, solitære bier og blomsterfluer. Det er ingen tidligere registreringer av insekter i dette området. Resterende deler av kartleggingsområdet anse ha lite verdi for pollinerende insekter.

Det tidligere jordet (delområde 2) er dominert av kanadagullris, og gir et godt næringsgrunnlag for generalister, men gir ikke grunnlag for et stort artsmangfold av mer spesialiserte arter, som krever en større diversitet av blomsterplanter. Ved første innsamling 17. juni, var ikke kanadagullris i blomst, og det var generelt lite blomster. Det ble derfor bare samlet inn en art, en solitær bie, mens noen vanlige humlearter (åkerhumle og steinhumle) ble observert. Ved innsamling 1. august var kanadagullris i full blomst og det var svært mye humler i området, særlig steinhumler, som forekom i stort antall. Det var også mye vanlige dagsommerfugler, som neslesommerfugl, se Figur 4-19.

I de åpne områdene i delområde 3 ble svært lite insekter registrert, på tross av gode forhold, mye sol og vindstille, på begge innsamlingstilfellene. En solitær bie, hagemaskebie ble samlet inn, og en del vanlige sommerfugler og humler ble observert. Delområdet er relativt artsfattig på blomsterplanter, men kan sikkert huse en del pollinerende insekter når flere arter er i blomst.

Totalt ble 13 forskjellige insektarter registrert, se Tabell 4-1.

Figur 4-19. Neslesommerfugl på kanadagullris i delområde 2.

4.2.2 Andre insektgrupper

Andre insektgrupper enn pollinerende har i liten grad blitt kartlagt i felt i forbindelse med denne utredningen. Generelt anses fuktige naturtyper, særlig skog, som bra og produktive leveområder for insekter. Det er først og fremst det store antallet livsmiljøer som gjør at insekter er en artsrik gruppe i fuktige skoger. Flere insektgrupper er ofte godt representert, deriblant tovinger, biller, veps og teger (Jansson, Thylén, Gaarder, & Blindheim, 2011).

Mange arter av tovinger (mygg og fluer) er tilpasset å leve i disse naturtypenes ulike livsmiljøer, som bløt mose, fuktig vegetasjon, død ved, vannpytter og gjørmepytter. Tovinger har ofte larvestadie i vann og er følsomme for uttørking hvilket gjør at fuktige skoger ofte er foretrukne livsmiljøer.

I de fuktige miljøene på skogbunnen eller i vannansamlinger trives også mange billearter. Mangfoldet av biller i sumpskog vil generelt være høyest og inneha flest interessante arter i velutviklede sumper med forekomst av mange sumpplanter og med mye død ved i ulike nedbrytningsstadier, som forekommer flere steder i kartleggingsområdet. I tillegg er bekken i bunnen av ravinen og mindre pytter er viktige for arter som krever korte opphold i vann som vannløpere og ryggsvømmere (Jansson, Thylén, Gaarder, & Blindheim, 2011).

Kartleggingsområdet anses også som et viktig område for øyenstikkere. Øyenstikkernes larver lever i små bekker, dammer og vannpytter og øyenstikkerne er derfor avhengige av at disse forekommer i leveområdene sine. Mange steder i kartleggingsområdet, særlig de åpne, lysåpne fuktige områdene

anes også som ideelle jaktområder for de voksne øyenstikkerne. Det er registrert en øyenstikkerart i kartleggingsområdet, sørhøstlibelle, som forekom i stort antall i delområde 2 i august 2025.

Kartleggingsområdet er også en viktig forflyttingskorridor for insekter knyttet til fuktige skogområder, da områdene rundt er relativt lite egnede for mange av dem. Sammenheng med områdene langs Nitelva er viktige for flyten av arter til og fra kartleggingsområdet. Til viss del gjelder dette også skogområdene vest for E6, men det er uklart hvor stor barriere E6 utgjør for insekter.

Tabell 4-1. Insekter registrert ved vår kartlegging i juni og august 2025. Kartleggingen var i hovedsak fokusert på bier og sommerfugler.

Art	Vitenskapelig navn	Innsamlet dato	Kategori
Lundhumle	<i>Bombus soroensis</i>	01.08.2025	LC
Åkerhumle	<i>Bombus pascorum</i>	01.08.2025	LC
Steinhumle	<i>Bombus lapidarius</i>	01.08.2025	LC
Jordhumle-slekta	<i>Bombus s. str.</i>	01.08.2025	LC
Bakkehumle	<i>Bombus humilis</i>	01.08.2025	LC
Gresshumle	<i>Bombus rudericus</i>	01.08.2025	LC
Svartmaskebie	<i>Hylaeus rinki</i>	01.08.2025	LC
Hvitbåndet humleblomsterflue	<i>Volucella pellucens</i>	17.06.2025	LC
Sørhøstlibelle	<i>Sympetrum vulgatum</i>	01.08.2025	LC
Liten kålsommerfugl	<i>Pieris rapae</i>	01.08.2025	LC
Rapssommerfugl	<i>Pieris napi</i>	01.08.2025	LC
Neslesommerfugl	<i>Aglaia urticae</i>	01.08.2025	LC
Admiral	<i>Vanessa atalanta</i>	01.08.2025	LC
Dagpåfugløyse	<i>Aglaia io</i>	01.08.2025	LC

4.3 Fugl

Undersøkelsesområdet er relativt komprimert, og har et stort spenn i habitater: Alt fra tørrere løvskog til områder med sumpskog, samt innslag av planta gran og et gjengrodd jorde. Hele tiden ligger kulturlandskapet tett på, og det er kort avstand til vassdragsnatur ved Nitelva. Dette bidrar til at kartleggingsområdet har en rekke ulike funksjoner for mange forskjellige arter av fugl. Under registreringen av fugl ble kartleggingsområdet delt grovt i to: øst og vest for Nordbyveien. Det ble påvist størst artsvariasjon i vest.

Det ble videre påvist gode områder for ulike arter av spurvefugl, særlig innad i delområdene 1,3 og 6, samt delområde 4 med et noe annet artsinventar knyttet til barskog.

Fra før var det kun avgrenset to arter i undersøkelsesområdet i Artskart: Vipe (CR) og ansvarsarten gråtrost (LC). Utført feltarbeid supplerte artslisten betraktelig. Det ble observert 30 fuglearter totalt gjennom feltarbeidet, se Tabell 4-2. I tabellen inngår også arter som ikke er observert inne i selve kartleggingsområdet tidligere, men inntil 500 m utenfor. Disse artene er merket med * i artstabellen, som har totalt 38 arter. Hovedvekten av fuglearter er nyregistreringer for kartleggingsområdet.

Tårnfalk (LC) ble observert hekkende nord for delområde 3. Her ble både voksen hann og hunn observert ved reiret. Det ble funnet en rekke gulpeboller og skittmerker, som viste god aktivitet ved reiret, se Figur 4-20. Reiret ble påvist mot toppen av ei gran, og er trolig et gammelt kråkereir. Det ble ikke påvist unger, men det ble heller ikke prioritert å klatre opp i reiret. Det ble ikke hørt tiggelyder fra reiret. Grunnet påvist hekking avgrenses det et eget funksjonsområde for tårnfalk (Figur 4-21).

Figur 4-20: Tårnfalkreir i gran, samt gulpebolle og skittmerker i mosen under reirtreet.

Totalt er det påvist 38 fuglearter innenfor utredningsområdet, hvorav 14 er oppført på rødlista. Seks av disse er antatt regelmessig hekkende i tilknytning til kartleggingsområdet. Dette er (fiskemåke, stær, grønnefink, tårnseiler, gulspurv og gråspurv). De fleste av disse artene er sterkt knyttet til kulturlandskap. Vipe (CR) antas som utgått hekkefugl innenfor kartleggingsområdet. Det antas videre at området inngår i jaktområdet til hønsehauk (NT).

Det ble påvist én ansvarsart: Gråtrost (LC), og én spesielt hensynskrevende art: Musvåk (LC). Gråtrost hekker med sikkerhet her, mens musvåk kun med sikkerhet kan knyttes til området som næringssøkende med dagens kunnskap. De resterende rødlisteartene anses som sjeldne gjester, som ikke har fast tilknytning til området.

Lytteboksen (omtalt i kap. 6) ble satt opp i den delen kartleggingsområdet med størst habitatvariasjon. Lytteboksen fanget opp flere arter som ellers ville blitt oversett. Eksempler er rugde, svarthvit fluesnapper, musvåk og stokkand (alle LC). Lytteboksen bekreftet også hvilke arter det var mye av, og hvilke arter som var mer sparsommelig representert, uten at denne typen oppdrag har fokus på bestandsnivå. Ved innsamling av lytteboks, ble det observert en del dompap som beitet i trærne rundt lokalitet for lytteboksen (sentralt i den vestre delen av området). Lytteboksdata er analysert ved hjelp av KI, og aktuelle artsfunn er verifisert manuelt.

Tabell 4-2. Fugleobservasjoner i influensområdet. Kolonnene «status rødlista» viser til gjeldende utgave av norsk rødliste (2021). I kolonnen «Tilleggskategori» er det angitt om arten er ansvarsart (A), Spesielt hensynskrevende art (H), eller ev. fremmed art (F) med tilhørende kategori etter gjeldende fremmedartsliste (2023). Arter merket

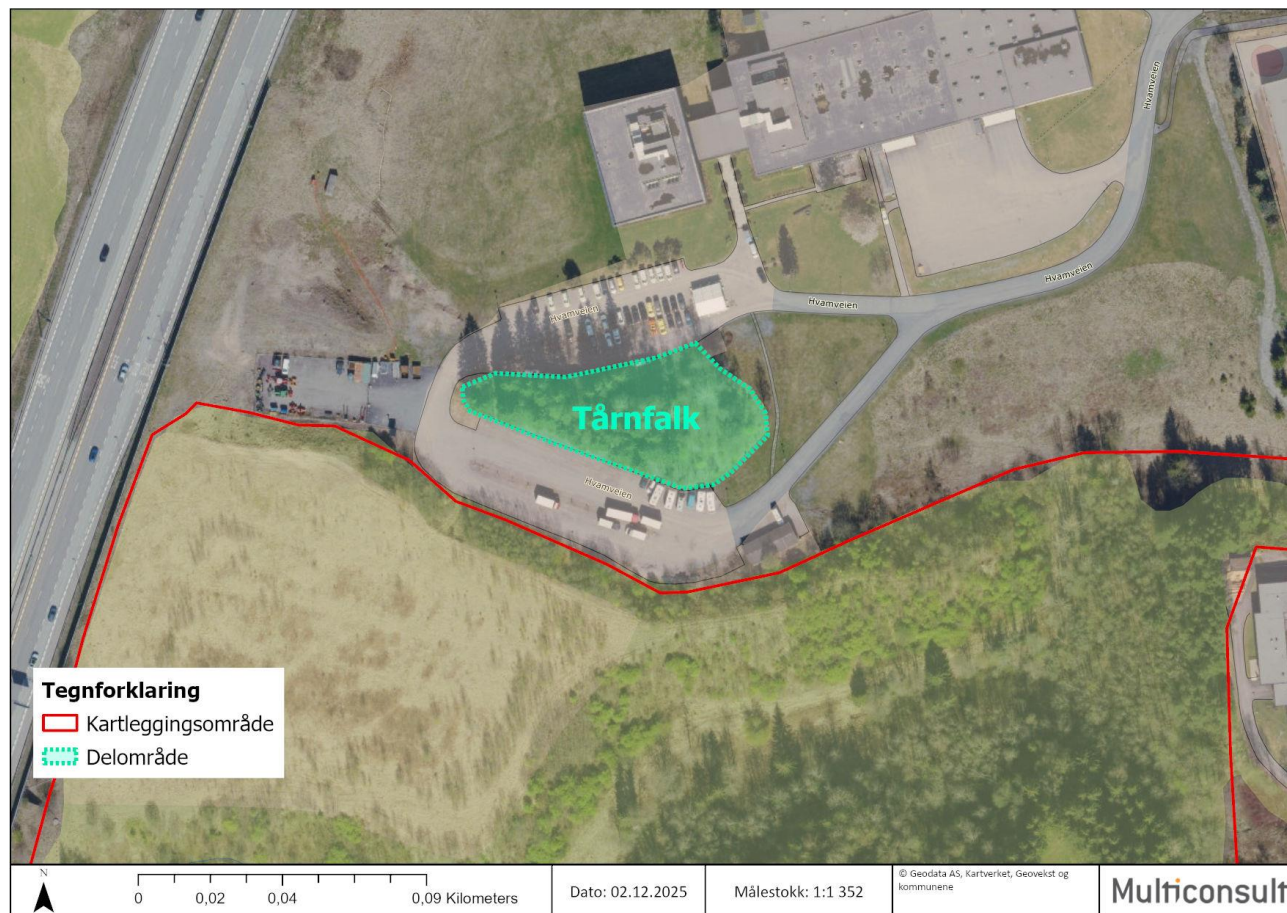

med stjerne (*) er observert i tilknytning til influensområdet tidligere. Den nederste delen av tabellen i grått er tidligere artsfunn tett på kartleggingsområdet (<500 m).

Norsk navn	Status rødlista	Tilleggs- kategori	Kommentar/egen vurdering
Stokkand	LC		Hekkende
Tårnseiler	NT		Trolig hekkende ved bebyggelse/infrastruktur.
Ringdue	LC		Hekkende
Tjeld	NT		Trekkende
Vipe*	CR		Trekkende. Enkeltobservasjon (2018)
Fiskemåke	VU		Hekkende ved bebyggelse/infrastruktur.
Musvåk	LC	H	Mulig hekkende. Trolig del av jaktområde til arten.
Tårnfalk	LC		Hekkende
Skjære	LC		Hekkende ved bebyggelse/infrastruktur.
Kaie	LC		Hekkende
Kråke	LC		Hekkende
Blåmeis	LC		Hekkende
Kjøttmeis	LC		Hekkende
Løvsanger	LC		Hekkende
Gransanger	LC		Hekkende
Munk	LC		Hekkende
Hagesanger	LC		Hekkende
Fuglekonge	LC		Hekkende
Gjerdsmett	LC		Hekkende
Stær	NT		Hekkende ved bebyggelse/kulturlandskap.
Rødvingetrost	LC		Hekkende
Svarttrost	LC		Hekkende
Gråtrost*	LC	A	Hekkende. Påvist i kartleggingsområdet tidligere.
Rødstrupe	LC		Hekkende
Svarthvit fluesnapper	LC		Hekkende
Bokfink	LC		Hekkende
Dompap	LC		Hekkende
Grønnfink	VU		Hekkende
Stillits	LC		Hekkende
Grønnsisik	LC		Hekkende
Myrrikse*	EN		Sjelden. Mulig sporadisk hekkende i østlig del.
Makrellterne*	EN		Trekkende
Hønsehauk*	VU		Mulig hekkende. Trolig del av jaktområde til arten.
Tretåspett*	NT		Sjelden gjest.
Varsler*	LC		Relativt sjelden gjest. Mulig sporadisk hekkende i østlig del.
Svartrødstjert*	EN°		Svært sjelden gjest. Trolig ikke hekkende.
Gråspurv*	NT		Hekkende ved bebyggelse/infrastruktur.
Gulspurv*	VU		Hekkende. Vanlig forekommende i kulturlandskapet.

4.3.1 Delområder fugl

Åkerholmen like nord for undersøkelsesområdet fyller kriteriene for å bli avgrenset som eget funksjonsområde for tårnfalk. Videre inngår så å si hele kartleggingsområdet i jaktområdet til arten. Brorparten av jakten foregår like fullt over åpne områder.

Figur 4-21. Hekke- og yngleområde for tårnfalk (LC).

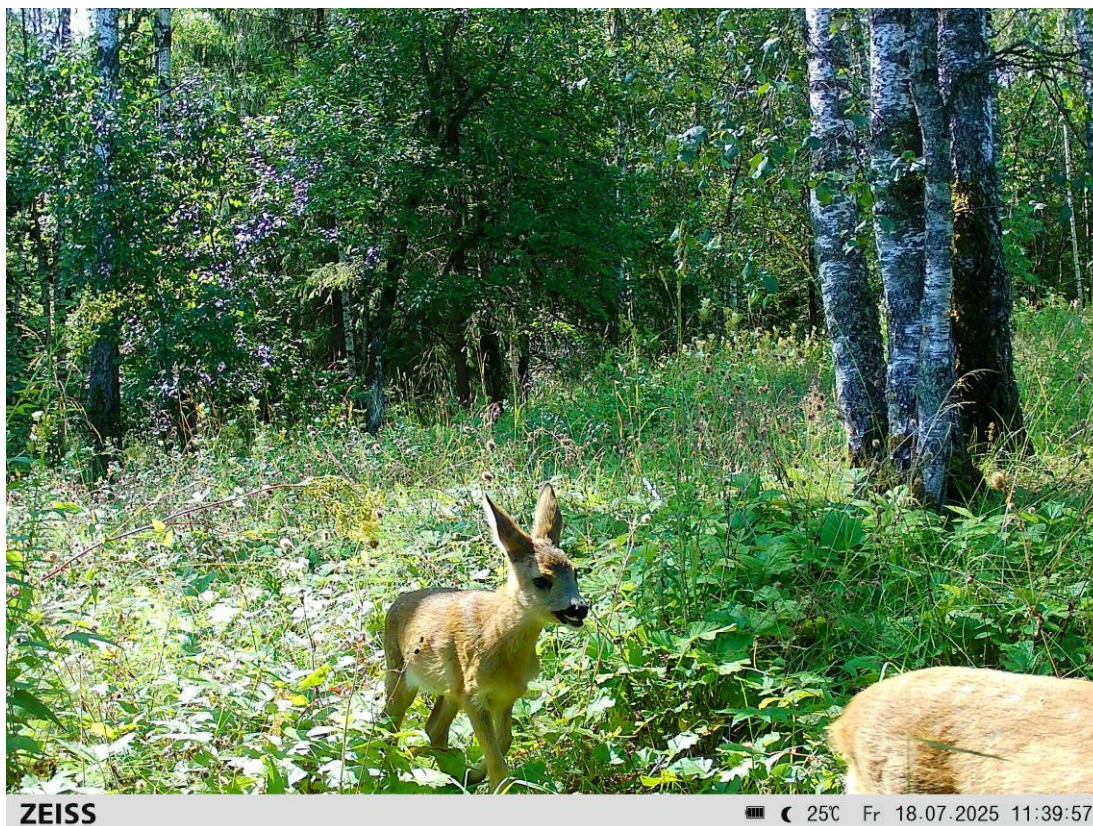
4.4 Pattedyr

Flere norske pattedyr benytter fuktige skogtyper eller sumpskogmer eller mindre regelmessig, i hvert fall i deler av livssyklus, men ingen er strengt avhengige av dem (Jansson, Thylén, Gaarder, & Blindheim, 2011). Kartleggingsområdet vurderes å ha noe verdi som leveområde for vanlige livskraftige pattedyr, som trolig bruker området sporadisk for næringssøk. Det er dog en del menneskelig aktivitet i området, som gjør området mindre attraktivt, særlig for mere sky arter. Delområdets plassering mellom undergangen under E6 og Nitelva, gjør området til et viktig forflyttingsområde. Viltkamera har vært plassert i delområdet, og viser at dyr, særlig rådyr bruker området regelmessig. Også rev har blitt observert på viltkamera, mens grevling er registrert tidligere. Kartleggingsområdet vurderes i hovedsak ha en viktig funksjon som forflyttingsområde for pattedyr, mens andre funksjoner, som næring og reproduksjon anses mindre viktige. Parringsforsøk av rådyr har dog blitt observert på viltkamera, og det ble født to killinger i undersøkelsesområdet i 2025, se Figur 4-22. Bukken som er avbildet er tydelig den dominante hannen i området, og er observert jevnlig i bildene av rådyr.

Av mindre pattedyr ble ekorn (LC) ble observert på befaring 17. juni. Flaggermus er ikke registrert i det hele tatt i kartleggingsområdet, men området brukes trolig av en flaggermus for næringssøk, særlig i de fuktige områdene som er rike på insekter. Flere arter av flaggermus er registrert innenfor en radius på 2 km rundt kartleggingsområdet, disse er brunlangøre *Plecotus auritus* (LC), vannflaggermus *Myotis*

daubentonii (LC), nordflaggermus *Eptesicus nilssoni* (VU) og skimmelflaggermus *Vespertilio murinus* (NT).

Figur 4-22: **Øverst:** Parringsforsøk fanget på viltkamera. Merk atypisk gevir (et horn uten tagger) som gjorde det lett å identifisere bukken på individnivå. **Nederst:** Det ble født to killinger i kartleggingsområdet i 2025.

4.5 Amfibier og reptiler

Det er ingen registreringer av amfibier eller reptiler i kartleggingsområdet, men det er lite tvil i at arter fra begge gruppene forekommer i området.

Det fuktige forholdene gjør området optimalt for amfibier, både for næringssøk, yngling og overvintring. Både spissnutfrosk *Rana arvalis* (VU), storsalamander *Triturus cristatus* (NT), buttsnutfrosk *Rana temporaria* (Figur 4-23) og småsalamander *Lissotriton vulgaris*, er registrert i nærheten av kartleggingsområdet, i området ned mot Nitelva. Buttsnutfrosk er trulig vanlig forekommende i kartleggingsområdet, og Nordpadde *Bufo bufo* på tross av at de mangler registreringer i nærområdet. mangel på dammer gjør dog kartleggingsområdet lite egnet for spissnutfrosk og salamandere.

Reptiler forekommer trulig også nokså hyppig i kartleggingsområdet, men området vurderes som mindre viktig for denne gruppen enn for amfibiene. Nordfirsle *Zootoca vivipara*, hoggorm *Vipera berus* og buorm *Natrix natrix* er registrert rundt kartleggingsområdet og forekommer mest sannsynlig sporadisk også i kartleggingsområdet.

Figur 4-23. Buttsnutfrosk (*Rana temporaria*) har gode habitater i kartleggingsområdet.

5 Oppsummering og diskusjon

Kartleggingsområdet er stort sett skogkledd, med unntak av menneskeskapte åpne partier frem for alt nord for Nordbyveien. Skogen er også relativt påvirket av menneskelige inngrep. Kartleggingsområdet er relativt komprimert, og har et stort spenn i habitater: Alt fra yngre løvskog til områder med sumpskog, samt innslag av planta gran og et gjengrodd jorde. Området er generelt fuktig og kildepåvirket, med økende grad av fuktighet mot bunnen av ravedalen. Hele tiden ligger kulturlandskapet tett på, og det er kort avstand til vassdragsnatur ved Nitelva. Dette bidrar til at kartleggingsområdet har en rekke ulike funksjoner for mange forskjellige arter. Det ble påvist størst artsvariasjon vest for Nordbyveien.

Naturtyper

Kartleggingsområdet ligger i en ravinedal som går fra øst til vest, som tidligere har vært en del av et større system, men som i dag er oppstykket. Ravinen er i dag delt opp av E6 i vest og til viss del av Nordbyveien gjennom kartleggingsområdet, men går videre øst for Nordbyveien helt ned til Nitelva. Leirravine er en rødlistet landform (VU). Leirraviner er gravd ned gjennom marine avsetninger, og løsmassene gir opphav til noe rikere vegetasjon og fuktighet som kommer til syne som sump i bunnen av ravinen, og som kildepåvirkning i ravineskråningene. Vegetasjonen består derfor av relativt fuktkrevende arter og naturtyper.

Det er registrert to naturtyper med sentral økosystemfunksjon i området ved kartlegging etter MDs instruks i 2021. Vi er enige med denne kartleggingen og har ikke funnet andre naturtyper i henhold til instruks utover dette ved vår kartlegging. Utvalgskriteriet for kartlegging av de kartlagte naturtypene er at de har sentral økosystemfunksjon, det vil si at de er viktige for mange arter. Mye av områdene rundt har de samme forholdene, men mangler dominans av «riktig» treslag, eller har for ung skog for å kvalifisere for kartlegging. Likevel har de i stor grad samme verdi som leveområde for arter, hvilket er viktig her, da de registrerte naturtypelokalitetene i all hovedsak er for små for å fungere som leveområder på egen hånd. Områdene rundt vil også over tid få flere av de elementer som utmerker mer velutviklede naturtyper, hvis de får utvikles fritt uten menneskelige inngrep eller påvirkning.

Fastsittende arter (karplanter, sopp, mose og lav)

Det er registrert et stort antall fastsittende arter i kartleggingsområdet, den aller største andelen utgjøres av karplanter. Det er også registrert en del moser, mens registreringer av sopp og lav er nesten fraværende. Dette kan til viss del forklares med kartleggingsfokus og metodikk. For eksempel har vår kartlegging stort sett foregått utenfor optimal soppsesong (september - oktober). Området har nok likevel et større potensiale for et stort arts mangfold av karplanter enn av de andre artsgruppene.

Artssammensetningen utgjøres i hovedsak av relativt vanlige arter. Ask (EN) er eneste registrerte rødlistede karplanteart. Mange av de resterende artene er fukt- og kalkkrevende arter, eller forstyrningstolerante arter og pionerarter.

Det er store forekomster av fremmede karplanter i kartleggingsområdet, og disse utgjøre en stor del av vegetasjonen, særlig i de mest åpne menneskepåvirkede områdene, som delområde 2, som fullstendig domineres av kanadagullris og andre fremmede arter. Dumping av hageavfall og planting av fremmede arter i hagearealer inntil kartleggingsområdet har mest sannsynlig bidratt til etableringen i området. Nærheten til E6 og annen infrastruktur og nok også en bidragende faktor.

Insekter

Vår kartlegging av pollinerende insekter har utelukkende registrert vanlige livskraftige arter, særlig humler og sommerfugler. Den begrensede forekomsten av arter grunnes mest sannsynlig et fattig arts mangfold av blomsterplanter, hvilket gjør at området per i dag har lite verdi for pollinerende insekter. Men området har potensiale. Osloregionen har et varmt klima og et stort mangfold av pollinerende insekter, både kløverhumle (EN) og slåtthumle (NT) er registrert i områdene rundt og kunne brukt området hvis det hadde hatt et større mangfold av erteplanter. Områdene er åpne med delvis bra solinnstråling, og sørvendte skråninger, som hvis de holdes åpne gir gode muligheter for reirplasser for marklevende bier. Skogsområdene i nærheten har en del død ved og reir muligheter for arter med reir i død ved. Et større arts mangfold av blomster kunne gjort området til et betydelig bedre leveområde for pollinerende insekter.

For andre insektgrupper er deler av kartleggingsområdet trolig relativt viktig. Særlig de våtere skogområdene med en del død ved, har trulig et stort artsmangfold av tovinger og biller: De åpnere fuktige områdene, særlig i delområde 3, fremstår som optimale leveområder for øyenstikkere.

For mange insekter er mange av områdene rundt uegnede som leveområder, og E6 er nok vanskelig å krysse for mange. Forflyttingsmulighetene innad i kartleggingsområdet og sammenhengen med områdene rundt Nitelva er derfor viktig for området funksjon som leveområde for insekter.

Fugl

Under registreringen av fugl ble kartleggingsområdet delt grovt i to: øst og vest for Nordbyveien. Det ble påvist størst artsvariasjon i vest. Her var det vesentlig mer spurvefugler. Dette rimer bra med observerte habitater i felt. En rekke arter er observert (se kap. 4.3), og oppsummert kartleggingsområdet er et viktig område for fugl lokalt. Det er likevel påvist sparsommelige forekomster av rødlistede arter, og kun gråtrost er påviste ansvarsart. I øst er det mer velegnet habitat for vassdragstilknyttede arter, da dette ligger nærmer Nitelva. En interessant observasjon her er myrrikse (EN), observert sist i 2005. Arten hekker lite sannsynlig jevnlig, men habitatet er av tilstrekkelig kvalitet til at arten kan forekomme.

De ble ikke påvist hakkespetter i felt, men til gjengjeld var det også påvist lite osp. Skogen har en del dødved-elementer, som på sikt kan gi gode habitater for hakkespetter. Sannsynlig artsinventar blant spettene er først og fremst flaggspett som trolig hekker her. Det er like fullt potensial for en noe rikere spettefauna, med arter som dvergspett og grønnspett. Tretåspett (NT) er observert i området tidligere, men dette antas å være et streifindivid vinterstid. Kartleggingstiden juni-august er noe suboptimal for kartlegging av hakkespetter (og ugler), da disse enklest observeres på senvinter eller tidlig vår.

De viktigst områdene knyttet til fugl er vurdert å være i tilknytning til delområde 1 og 3 (naturtyper). Det er imidlertid viktig å merke seg at delområde 5 likevel er det mest sårbare delområdet også for fugl, da økologiske sammenhenger lett kan brytes ved ytterligere menneskelige inngrep.

Pattedyr

Det er ikke avgrenset funksjonsområde for artsgruppen pattedyr, men kartleggingsområdet utgjør minst ett rådyrrevir. Rev, grevling og ekorn finnes trolig i området hele året. Flaggermus er en artsgruppe vi anbefaler å kartlegge ytterligere dersom det planlegges nedbygging av arealer innad i undersøkelsesområdet. I tillegg til nevnte arter registrert i området tidligere (kap. 4.4), er det ut fra tilgjengelige habitater, sannsynlig at området også huser dvergflaggermus (LC).

Landskapsøkologiske sammenhenger

Kartleggingsområdet har en viktig funksjon som forflyttingsområde for arter. Området utgjør en av få gjenværende forflyttingskorridorer mellom Nitelva og skogområdene vest for E6. For en del arter utgjør E6 mest sannsynlig en total barriere. Dette gjelder kanskje særlig insekter, som er små og ofte ikke vil bevege seg lengre stekninger over ukjent og uegnede områder. Pattedyr har store leveområder og de vandrer gjennom hele kartleggingsområdet og også under E6, for å finne næring, partner mm. Dette gjelder nok også i stor grad fugl, selv om E6 trulig er en større barriere for dem. Det antas at flaggermus kan bruke området for å bevege seg mellom yngleplasser nær Gjelleråsen til næringssøk ved Nitelva.

Hele ravinedalen må ses i sammenheng hvis området funksjon som leveområde for arter skal opprettholdes, og det er viktig at organismer kan bevege seg både mellom områder i kartleggingsområdet og mellom kartleggingsområdet og områdene rundt. Sammenhengen med områdene rundt Nitelva er særlig viktig for å opprettholde utbytte av individer inn og ut av kartleggingsområdet.

6 Forvaltning av området

Det er gjort rede for kartleggingsområdets naturkvaliteter i kap. 3 - 5. Like viktig er hvordan området forvaltes i framtiden. Vi har delt dette kapittelet inn i tre deler for å identifisere påvirkningsfaktorer, spesielt sårbare arealer, samt om det kan gjøres noe for å forbedre forholdene for naturmangfold.

6.1 Påvirkning

Kartleggingsområdet er som sagt en del av tidligere ganske omfattende ravinesystem. Den største påvirkningen frem til i dag, har vært oppstykkingen av dette ravinesystemet, og nedbygging av områdene rundt. Særlig etableringen av *Solbakken Arbeids- og Aktivitetssenter* og selve Nordbyveien som har beslaglagt betydelige areal og også redusert funksjonen som forflyttingsområde vesentlig. Den direkte påvirkningen på kartleggingsområdet i dag, er i tillegg til barriereeffekten av tidligere tiltak, inngrep som hogst og diverse rydding, og forstyrrelser fra mennesker i området. En potensiell negativ påvirkning er også dumping av hageavfall som ytterligere kan øke forekomsten av fremmed karplanter i området.

6.2 Sårbarhet

De mest sårbare delene av kartleggingsområdet er de som er av størst betydning for å opprettholde områdets viktigste funksjoner. For funksjonen som forflyttingskorridor er den mest sårbare delen området mellom Nordbyveien og Solbakken AA (delområde 5), som i dag er preget av mye menneskelige inngrep og forstyrrelser, og som dessuten er smalt og relativt åpent. Området er trolig allerede i dag en barriere for mange arter, og hele kartleggingsområdets funksjon som forflyttingsområde er avhengig av at dette området forblir krysningsbart for de fleste arter. Et lite inngrep her kan ha en stor innvirkning på naturmangfoldet i hele kartleggingsområdet. Dette området er derfor svært sårbart for nye (negative) inngrep. På den andre siden kan naturfremmede tiltak (positive inngrep) her, også ha en stor positiv effekt på hele kartleggingsområdet, og områdene rundt, se kap. 6.3.

De mest sårbare delene for å opprettholde kartleggingsområdets funksjon som leveområde, er de områdene med velutviklet fuktig skog, som mange av artene her er avhengige av (delområde 1, 3, 6). Både inngrep som, hogst eller graving av grøfter eller annet, som endrer de hydrologiske forholdene, kan ha en svært negativ effekt på hele kartleggingsområdet. Mange element som er viktige, som for eksempel gammel trær og små vannpytter, finnes bare her, og mangler i den yngre tørrere skogen.

De minst sårbare området er det tidligere jordet langs E6 (delområde 2). Dette området er tidligere dyrket, og er i dag mer eller mindre dominert av fremmede arter. Området er leveområde for en del arter, og noen av de aller vanligste humlene og sommerfuglene, forekom her i store mengder. Likevel må verdien som leveområde anses som liten, da arts mangfoldet i liten grad er unikt og artene som lever her er generalister. Området har heller ikke stor betydning for kartleggingsområdets funksjon som forflyttingsområde da det ligger ovenfor selve ravinen, og utenfor for de område, som er optimal vandringsvei for de fleste arter.

6.3 Restaureringspotensial

Områdets kvaliteter som leveområde for arter kan forbedres gjennom å forbedre sammenhengen gjennom området, særlig Nordbyveien og områdene vest for Nordbyveien har et stor potensiale for en forbedring av forflyttingsmulighetene. Området kan med fordel fortettes med vegetasjon, helst skog, og menneskelig nærvær kan gjerne reduseres.

For området for øvrig, det hensiktsmessig å gi mulighet for fri naturlig utvikling uten menneskelige inngrep. Unntaket er plantasjeskog og menneskelige installasjoner som med fordel kan fjernes for å få fortgang i utviklingen mot en mer naturlig tilstand.

På det tidligere jordet kan stort sett hele det nåværende artsmangfoldet, som nesten utelukkende består av fremmede arter, fjernes. Hvis det deretter legges til rette for et mangfold av stedegne blomsterplanter, og området holdes åpent, vil forutsetningen for et rikt mangfold av pollinerende insekter forbedres betydelig.

7 Kunnskapsstatus / oppfølgende undersøkelser

Kunnskapsgrunnlaget i kartleggingsområdet bestod i forkant av dette prosjektet, først og fremst av en naturtypekartlegging etter Miljødirektoratets instruks som ble utført i 2021. Naturtypekartleggingen registrerte to naturtyper i området. Det overveiende arealet av kartleggingsområdet var uten relevante naturtyper, og det manglet derfor informasjon om disse områdene. Det tidligere kunnskapsgrunnlaget bestod i tillegg av en naturtype kartlagt etter eldre metodikk, (DN-håndbok 13). Når det gjelder arter var det i hovedsak registrert karplanter i området tidligere.

Vi har under denne utredningen kartlagt og beskrevet naturen i hele området, også naturtyper uten stor forvaltningsinteresse i henhold til dagens utredningsmetodikk. I tillegg har vi registrert et stort antall arter, 139 stykk, hvorav 84 er nye for området. For noen artsgrupper har antallet registrerte arter økt betydelig, blant annet har antall insekter registrert i området økt fra 5 til 18 arter, fugl fra 2 til 30 arter og moser fra 0 til 9 arter. Vi har også beskrevet områdets funksjon og potensiale som leveområde for arter.

Vi mener at kunnskapsgrunnlaget for naturmangfold i området er betydelig oppgradert, og nå gir et solid grunnlag for å kunne forvalte naturverdiene i området og områdene rundt.

Oppfølgende undersøkelser

Det ble ikke påvist flaggermus, hverken fra før eller i våre undersøkelser, innad i undersøkelsesområdet. Det er imidlertid registeret fire ulike arter innenfor en radius på 2 km, jf. kap. 4.4. Det er svært sannsynlig at området er leveområde og mulig yngleområde flere av disse artene, da det er relativt god byttetilgang her, samt noe mindre lysforurensing enn tett på bebyggelsen. Feltarbeid rettet mot denne artsgruppen ville nesten garantert ha bekreftet forekomster av flaggermus. Det anbefales videre undersøkelser rettet mot artsgruppen flaggermus, særlig dersom det planlegges nytt/ytterligere arealbeslag i området.

Amfibier er ikke undersøkt i framlagte rapport. Det er også et visst potensial for sjeldne og rødlistet arter også i denne artsgruppen, da mye av vegetasjonen er sumppreget, og flere arter er registrert i nærområdet.

8 Usikkerhet

Det er alltid noe usikkerhet knyttet til forekomst av arter i et område, da det er nest inntil umulig å få med seg alle arter ved en kartlegging. Denne usikkerheten er enda større for mobile arter, der det alltid er noe tilfeldighet i hvor de befinner seg ved et gitt tidspunkt. For insekter, som både er mobile, består av svært mange arter med svært forskjellige levevis, og er små og vanskelige å oppdage, er denne usikkerheten som størst.

I denne kartleggingen har denne usikkerheten blitt redusert, ved bruk av lyttebokser og viltkamera, samt at kartlegging i felt har utført på forskjellige tidspunkter gjennom sesongen.

9 Referanser

Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for naturtyper*. Hentet 2021 fra <https://artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlisteforarter/2021>

Artsdatabanken. (2023, 08 11). Hentet fra Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023.: <https://lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/2023>.

Artsdatabanken. (2025). Hentet fra Økologiske grunnkart: <https://okologiskegrunnkart.artsdatabanken.no/?favorites=false>

Artsdatabanken. (2025). *Artskart*. Hentet fra <https://artskart.artsdatabanken.no/#map/427864,7623020/3/background/topo2/filter/%7B%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22Style%22%3A1%7D>

Direktoratet for naturforvaltning. (2007). *Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold*. DN-håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Framstad, E. B. (2020). *Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Dokumentasjon av sentral økosystem funksjon*. Oslo: Norsk institutt for naturforskning.

Jansson, U., Thylén, A., Gaarder, G., & Blindheim, T. (2011). *Faglig grunnlag for handlingsplan for naturtypen rik sumpskog - utkast*. Oslo: Biofokus. Hentet fra <https://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2011-9.pdf>

Lillestrøm kommune. (2020). *Plan for vern av raviner i delområde Skedsmo*. Lillestrøm kommune. Hentet fra https://www.lillestrom.kommune.no/globalassets/a_pdf/planer-og-strategier/plan-for-vern-av-raviner-i-delomrade-skedsmo-11.08.20.pdf

Miljødirektoratet. (2021). *Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2*. Miljødirektoratet. Hentet 2021

Miljødirektoratet. (2024). Hentet fra Naturbase: <https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/naturbase/>

Miljødirektoratet. (2025). *Landformer - Miljødirektoratets instruks*. Hentet fra Kartkatalog: <https://kartkatalog.miljodirektoratet.no/Dataset/Details/2061>

NGU. (2025). *Geologiske kart*. Hentet fra Geological survey of Norway: <https://www.ngu.no/en/geologiske-kart>

Norgebilder. (2025). *Norge i bilder*. (Statens vegvesen, NIBIO, Kartverket) Hentet fra <https://www.norgebilder.no/>

10 Vedlegg

10.1 Vedlegg 1 artsliste

Tabell 10-1. Alle arter registrert i kartleggingsområdet (+50m) til og med november 2025 (Artsdatabanken, 2025).

Art	Vitenskapelig navn	Rødliste- kategori	Artsgruppe
rødt kjertelhønsesgras	Persicaria lapathifolia subsp. lapathifolia	LC	Karplanter
alsikekløver	Trifolium hybridum subsp. hybridum	LC	Karplanter

krattmjølke	Epilobium montanum	LC	Karplanter
korsknapp	Glechoma hederacea	LC	Karplanter
skogfiol	Viola riviniana	LC	Karplanter
bringebær	Rubus idaeus	LC	Karplanter
rogn	Sorbus aucuparia	LC	Karplanter
gjøkesyre	Oxalis acetosella	LC	Karplanter
sølvbunke	Deschampsia cespitosa subsp. cespitosa	LC	Karplanter
ugraskveke	Elytrigia repens subsp. repens	LC	Karplanter
skogselje	Salix caprea subsp. caprea	LC	Karplanter
kanadagullris	Solidago canadensis	SE	Karplanter
hagelupin	Lupinus polyphyllus	SE	Karplanter
hårfrytle	Luzula pilosa	LC	Karplanter
engtimotei	Phleum pratense subsp. pratense	LC	Karplanter
tunrapp	Poa annua	LC	Karplanter
engsoleie	Ranunculus acris subsp. acris	LC	Karplanter
	Anthriscus sylvestris subsp. sylvestris	LC	Karplanter
osp	Populus tremula	LC	Karplanter
stor åkersnelle	Equisetum arvense subsp. arvense	LC	Karplanter
hageeple	Malus domestica	SE	Karplanter
markrapp	Poa trivialis	LC	Karplanter
skoghegg	Prunus padus subsp. padus	LC	Karplanter
krypsoleie	Ranunculus repens	LC	Karplanter

hvete	Triticum aestivum	NR	Karplanter
springfrø	Impatiens noli-tangere	LC	Karplanter
markjordbær	Fragaria vesca	LC	Karplanter
enghumleblom	Geum rivale	LC	Karplanter
skogsivaks	Scirpus sylvaticus	LC	Karplanter
fuglevikke	Vicia cracca	LC	Karplanter
sørlig gjerdevikke	Vicia sepium subsp. sepium	LC	Karplanter
hundegras	Dactylis glomerata	LC	Karplanter
vendelrot	Valeriana sambucifolia	LC	Karplanter
hvitveis	Anemone nemorosa	LC	Karplanter
snerprørkvein	Calamagrostis arundinacea	LC	Karplanter
bekkeblom	Caltha palustris	LC	Karplanter
hegg	Prunus padus	LC	Karplanter
skogsnelle	Equisetum sylvaticum	LC	Karplanter
skogskjegg	Aruncus dioicus	SE	Karplanter
kratthumleblom	Geum urbanum	LC	Karplanter
geitrams	Chamaenerion angustifolium	LC	Karplanter
buskmure	Dasiphora fruticosa	PH	Karplanter
broddhundekveke	Elymus caninus var. caninus	LC	Karplanter
rødsvingel	Festuca rubra	LC	Karplanter
dauvnesle	Lamium album	LC	Karplanter
lundrapp	Poa nemoralis	LC	Karplanter
kjempespringfrø	Impatiens glandulifera	SE	Karplanter
engkvein	Agrostis capillaris	LC	Karplanter
marikåpeslekta	Alchemilla	Unknown	Karplanter

sløke	<i>Angelica sylvestris</i>	LC	Karplanter
mjødurt	<i>Filipendula ulmaria</i>	LC	Karplanter
skjermsveve	<i>Hieracium umbellatum</i>	NE	Karplanter
bakketiriltunge	<i>Lotus corniculatus</i> var. <i>corniculatus</i>	LC	Karplanter
flatrapp	<i>Poa compressa</i>	LC	Karplanter
myrrapp	<i>Poa palustris</i>	LC	Karplanter
greintungras	<i>Polygonum aviculare</i>	LC	Karplanter
ugrasløvetenner	<i>Taraxacum officinale</i> agg.	NE	Karplanter
ugrasbalderbrå	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	LC	Karplanter
tofrøvikke	<i>Vicia hirsuta</i>	LC	Karplanter
trådrapp	<i>Poa angustifolia</i>	LC	Karplanter
høymol	<i>Rumex longifolius</i>	LC	Karplanter
stjernemarikåpe	<i>Alchemilla vulgaris</i>	LC	Karplanter
åkersnelle	<i>Equisetum arvense</i>	LC	Karplanter
skogstjerneblom	<i>Stellaria nemorum</i>	LC	Karplanter
trollbær	<i>Actaea spicata</i>	LC	Karplanter
skogburkne	<i>Athyrium filix-femina</i>	LC	Karplanter
timotei	<i>Phleum pratense</i>	LC	Karplanter
rogneple	<i>Malus toringo</i>	HI	Karplanter
fagerfredløs	<i>Lysimachia punctata</i>	SE	Karplanter
smyle	<i>Avenella flexuosa</i>	LC	Karplanter
vinterkarse	<i>Barbarea vulgaris</i>	NR	Karplanter
lavlandsbjørk	<i>Betula pendula</i> var. <i>pendula</i>	LC	Karplanter
ugrasarve	<i>Cerastium fontanum</i> subsp. <i>vulgare</i>	LC	Karplanter

meldestokk	Chenopodium album	LC	Karplanter
skogstorkenebb	Geranium sylvaticum	LC	Karplanter
prestekrage	Leucanthemum vulgare	LC	Karplanter
vårpengeurt	Noccaea caerulescens	PH	Karplanter
gran	Picea abies	LC	Karplanter
engrapp	Poa pratensis	LC	Karplanter
rødkløver	Trifolium pratense	LC	Karplanter
hvitkløver	Trifolium repens	LC	Karplanter
strutseving	Matteuccia struthiopteris	LC	Karplanter
praktiris	Iris versicolor	NR	Karplanter
gravmyrt	Vinca minor	SE	Karplanter
glansmarikåpe	Alchemilla micans	LC	Karplanter
gulflatbelg	Lathyrus pratensis	LC	Karplanter
tunbalderbrå	Lepidotheca suaveolens	PH	Karplanter
bleikspirea	Spiraea x rubella	SE	Karplanter
selje	Salix caprea	LC	Karplanter
bakkesoleie	Ranunculus acris	LC	Karplanter
pengeurt	Thlaspi arvense	LC	Karplanter
karve	Carum carvi	LC	Karplanter
tysk mure	Potentilla thuringiaca	PH	Karplanter
broddtelg	Dryopteris carthusiana	LC	Karplanter
blåbær	Vaccinium myrtillus	LC	Karplanter
teiebær	Rubus saxatilis	LC	Karplanter
fugletelg	Gymnocarpium dryopteris	LC	Karplanter
bjørk	Betula pubescens	LC	Karplanter

spisslønn	Acer platanoides	LC	Karplanter
gråor	Alnus incana	LC	Karplanter
firblad	Paris quadrifolia	LC	Karplanter
krypfredløs	Lysimachia nummularia	SE	Karplanter
rynkerose	Rosa rugosa	SE	Karplanter
reinfann	Tanacetum vulgare	LC	Karplanter
parkslirekne	Reynoutria japonica	SE	Karplanter
humle	Humulus lupulus	LC	Karplanter
hundekjeks	Anthriscus sylvestris	LC	Karplanter
burot	Artemisia vulgaris	LC	Karplanter
åkertistel	Cirsium arvense	LC	Karplanter
tunarve	Sagina procumbens	LC	Karplanter
buskhyll	Sambucus racemosa	SE	Karplanter
skoggullris	Solidago virgaurea subsp. virgaurea	LC	Karplanter
skogrogn	Sorbus aucuparia subsp. aucuparia	LC	Karplanter
grasstjerneblom	Stellaria graminea	LC	Karplanter
skogkløver	Trifolium medium	LC	Karplanter
aurikkelsveve	Pilosella lactucella	NE	Karplanter
nyseryllik	Achillea ptarmica	LC	Karplanter
skvallerkål	Aegopodium podagraria	LC	Karplanter
knereverumpe	Alopecurus geniculatus	LC	Karplanter
dunbjørk	Betula pubescens subsp. pubescens	LC	Karplanter
engknoppurt	Centaurea jacea	LC	Karplanter
amerikamjølke	Epilobium ciliatum	NA	Karplanter

åkergråurt	Gnaphalium uliginosum	LC	Karplanter
firkantperikum	Hypericum maculatum	LC	Karplanter
paddesiv	Juncus bufonius	LC	Karplanter
åkerforglemmegei	Myosotis arvensis	LC	Karplanter
kvastsveve	Pilosella cymosa	NE	Karplanter
engsvingel	Lolium pratense	LC	Karplanter
åkerdylle	Sonchus arvensis	LC	Karplanter
hestehov	Tussilago farfara	LC	Karplanter
legeveronika	Veronica officinalis	LC	Karplanter
snauveronika	Veronica serpyllifolia subsp. serpyllifolia	LC	Karplanter
ormetelg	Dryopteris filix- mas	LC	Karplanter
kjempekonvall	Polygonatum ×hybridum	NA	Karplanter
bakkeryllik	Achillea millefolium subsp. millefolium	LC	Karplanter
ugrasgroblad	Plantago major subsp. major	LC	Karplanter
klustersvineblom	Senecio viscosus	SE	Karplanter
brennesle	Urtica dioica subsp. dioica	LC	Karplanter
bekkekarse	Cardamine amara	LC	Karplanter
ugrasmure	Potentilla norvegica	LC	Karplanter
tveskjeggveronika	Veronica chamaedrys	LC	Karplanter
matsyre	Rumex acetosa	LC	Karplanter
vassarve	Stellaria media	LC	Karplanter
sennegras	Carex vesicaria	LC	Karplanter
landøyde	Jacobaea vulgaris	LC	Karplanter

slyngsøtvier	Solanum dulcamara	LC	Karplanter
ask	Fraxinus excelsior	EN	Karplanter
hundekveke	Elymus caninus	LC	Karplanter
hassel	Corylus avellana	LC	Karplanter
rødhyll	Sambucus racemosa subsp. racemosa	SE	Karplanter
maigull	Chrysosplenium alternifolium	LC	Karplanter
villvin	Parthenocissus inserta	SE	Karplanter
snøbær	Symphoricarpos albus	HI	Karplanter
tysbast	Daphne mezereum	LC	Karplanter
tiriltunge	Lotus corniculatus	LC	Karplanter
bleikstarr	Carex pallescens	LC	Karplanter
stormjølke	Epilobium hirsutum	LC	Karplanter
vintereik	Quercus petraea	LC	Karplanter
myrtistel	Cirsium palustre	LC	Karplanter
engreverumpe	Alopecurus pratensis subsp. pratensis	LC	Karplanter
elvesnelle	Equisetum fluviatile	LC	Karplanter
åkersennep	Rhamphospermum arvense	LC	Karplanter
geittelg	Dryopteris dilatata	LC	Karplanter
vårkål	Ficaria verna	LC	Karplanter
storkransmose	Hylocomiadelphus triquetrus	LC	Moser
storlundmose	Brachythecium rutabulum	LC	Moser
prakthinnemose	Plagiochila asplenioides	LC	Moser

stortaggmose	Atrichum undulatum	LC	Moser
bekkerundmose	Rhizomnium punctatum	LC	Moser
sumpbroddmose	Calliergonella cuspidata	LC	Moser
kvitknausing	Grimmia pulvinata	LC	Moser
broddfagermose	Plagiomnium cuspidatum	LC	Moser
krattfagermose	Plagiomnium medium	LC	Moser
fiskemåke	Larus canus	VU	Fugler
ringdue	Columba palumbus	LC	Fugler
tårnfalk	Falco tinnunculus	LC	Fugler
munk	Sylvia atricapilla	LC	Fugler
skjære	Pica pica	LC	Fugler
kaie	Coloeus monedula	LC	Fugler
stillits	Carduelis carduelis	LC	Fugler
gråtrost	Turdus pilaris	LC	Fugler
blåmeis	Cyanistes caeruleus	LC	Fugler
vipe	Vanellus vanellus	CR	Fugler
svarttrost	Turdus merula	LC	Fugler
kjøttmeis	Parus major	LC	Fugler
rødstripe	Erithacus rubecula	LC	Fugler
stokkand	Anas platyrhynchos	LC	Fugler
gjerdesmett	Troglodytes troglodytes	LC	Fugler
kråke	Corvus cornix	LC	Fugler
løvsanger	Phylloscopus trochilus	LC	Fugler
hagesanger	Sylvia borin	LC	Fugler

rødvingetrost	Turdus iliacus	LC	Fugler
gransanger	Phylloscopus collybita	LC	Fugler
grønnfink	Chloris chloris	VU	Fugler
grønnsisik	Spinus spinus	LC	Fugler
bokfink	Fringilla coelebs	LC	Fugler
dompap	Pyrrhula pyrrhula	LC	Fugler
rugde	Scolopax rusticola	LC	Fugler
musvåk	Buteo buteo	LC	Fugler
svarthvit fluesnapper	Ficedula hypoleuca	LC	Fugler
fuglekonge	Regulus regulus	LC	Fugler
tjeld	Haematopus ostralegus	NT	Fugler
stær	Sturnus vulgaris	NT	Fugler
grevling	Meles meles	LC	Pattedyr
rådyr	Capreolus capreolus	LC	Pattedyr
sørhøstlibelle	Sympetrum vulgatum	LC	Døgnfluer, øyenstikkere, steinfluer, vårfluer
sumpgresshoppe	Stethophyma grossum	LC	Rettvinger, kakerlakker, saksedyr
strandenggresshoppe	Chorthippus albomarginatus	LC	Rettvinger, kakerlakker, saksedyr
rapssommerfugl	Pieris napi	LC	Sommerfugler
neslesommerfugl	Aglais urticae	LC	Sommerfugler
liten kålsommerfugl	Pieris rapae	LC	Sommerfugler
admiral	Vanessa atalanta	LC	Sommerfugler
dagpåfugløye	Aglais io	LC	Sommerfugler
kompostblomsterflue	Syrirta pipiens	LC	Tovinger
hagedroneflue	Eristalis horticola	LC	Tovinger

hvitbåndet humleblomsterflue	Volucella pellucens	LC	Tovinger
åkerhumle	Bombus pascuorum	LC	Veps
svartmaskebie	Hylaeus rinki	LC	Veps
lundhumle	Bombus soroensis	LC	Veps
steinhumle	Bombus lapidarius	LC	Veps
bakkehumle	Bombus humilis	LC	Veps
gresshumle	Bombus ruderarius	LC	Veps
hagemaskebie	Hylaeus communis	LC	Veps